

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyezer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólét petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 332

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, július 25.

Mai számunk főbb közleményei:

Az őszi harcok előhírnökei.
Rend lesz Törökországban és Albániában.
Fogházra ítélt makói ügyvéd.
Ki kell emelni a Titanicot.
A kantinos, mint Fekete kéz.
Kártérítés — ügyvédi mulasztásért.
A bepörölt vármegye.
Amit az élet regél.
Anyá és leány szökése.
Sztankovics Miklós az új vasuti díjszabásról.
Ki az ur a tengeren?
Katonai pilóták a hadgyakorlatokon.
Elmebajos Majthényi Flóra.
Inzultálni akarta a bírót.
Párbaj helyett mészárlás.

Mi van az adótörvényben?

Arad, július 24.

A törvénynek egyik fontos kelléke, hogy azok, akikről és akiknek szól, tudjanak felőle. Ha nem fogadják el mentségül, hogy valaki nem ismeri a törvényt, akkor a törvények tudását a legszélesebb körben kell terjeszteni. Elvégre nem minden polgár és nem mindig mehet ügyvédhez, referenshez, ha valamit a reá vonatkozó, vállalkozó nehezedező törvényszakaszok felől meg akar tudni.

A pénzügyminiszter — így olvassuk, — az új adótörvények végrehajtási utasítása ügyében értekezletre hívja össze, csoportonként a pénzügyigazgatóságokat. És az első ilyen értekezleteken, a szakközvegek között is kifejezésre jutott, hogy a törvény kiegészítő részét tevő végrehajtási utasítás homályos, zavaros, kiegészítésre és magyarázatra szorul.

És ha a szakemberek ennyire vannak az adótörvényekkel: mit szóljon akkor a

közönség! A közönségnek legnagyobb része azt se tudja, hogy az új adótörvények mit tartalmaznak. Volt igaz, róla sok szó azokban az időkben, amikor a Wekerle-féle adóreformjavaslatok a képviselőház elé kerültek és azok módosítására a kereskedők és iparosok országsszerte mozgalmat indítottak. A Wekerle-javaslatok módosítottak, azután, mikor Lukács László pénzügyminiszter az adótörvények életbeléptetését elhalasztotta, az érdekeltek lassanként elfelejtkeztek erről az ügyről s végre mikor Teleszky pénzügyminiszter a képviselőház elé vitte azokat, az izgalmas politikai események hatása alatt az érdekeltek nem ellenőrizhették, hogy milyen újabb módosításokon, pótlásokon ment át a régi adóreform.

Most már ez törvény és legnagyobb részében új napján életbelép. A beavatottabbak annyit tudnak, hogy például a kereskedőkre, iparosokra a törvény az adó kulcsát leszállítja ugyan, de az által, hogy a minimális adótételek kiszabására új mértéket szab, tág teret és alkalmat nyújt az adósrófolásra. Az is hírlik, hogy az új adótörvény bármelyik kereskedőt és iparost kötelezheti, hogy üzleti könyveit fölmutassa és azzal igazolja az adókiadó-bizottság előtt tett állításait, — de erről már egész biztosan nem tudnak.

Az adótörvények életbeléptének idején a közönséget ilyen tájékoztatásban hagyni nem lehet. Még ha valamely szakreform, vagy új büntető-eljárásról lenne szó, hagyján: de az adótörvények mindenkit érintenek, azok megismertetése tehát a legnagyobb, legközvetlenebb közérdek.

A pénzügyminiszter tehát ne elégedjek meg azzal, hogy szakembereit az új törvé-

nyek kezelése, végrehajtása felől kioktat-tatja. Gondoskodnia kell arról, hogy az új, az előreláthatólag súlyos terheket jelentő törvények tartalma és intézkedései a köz-tudatba jussanak. Ha már a polgárok ma-gasabb adót lesznek kénytelenek viselni, kapjanak megnyugtatót arra nézve, hogy igazságosan, a törvény szakaszainak és szel-lemének megfelelő módon lettek megadóz-tatva, addig a határig, amelyet a törvény megszab, — másfelől pedig legyen neki módja igénybevenni azt a védekezést, a melyre az új törvény az adózóknak alkal-mat ad.

Természetes, hogy a megismertetésnek sem az nem elegendő módja, hogy a tör-vények nyomtatásban, hivatalos és félhiva-talos kiadásokban, kommentárokkal, vagy a nélkül, megjelennek, sőt az se, ha a tör-vények tartalmát falragaszokon foglalják ösz-sze. Ép az adótörvények — és ép ezek az adótörvények — annyi bonyolódott intéz-kedést tartalmaznak és azok, pl. a jöve-delmi adó tekintetében, az eddigi rendszer-től annyira eltérnek, hogy a közönség csak alapos és ügyes szakemberek által népszerű modorban tartott, közvetlen előadások ré-vén lehet kellően tájékozva. Ezekről az előadásokról, azok előadásairól a pénzügyi kormány gondoskodik, még pedig minél több helyen és minél kisebb helyeken is. A szakemberek kitanítását kövesse az, hogy a szakemberek tovább adják ismereteiket a feleknek, — már kinek-kinek annyit, amennyi őt illeti.

Bizonyára a kereskedők, iparosok és a gazdák szaktestületei is meg fogják tenni kötelességüket, hogy a körük csoportosult elemeknek ezt a tájékoztatást megszerezzék.

A majom.

Írta: Falk Richárd.

A mai társaságunk a fürdő-évad legelején verődött össze. A Kárpátok szeles májusa szürke, ködös bevezetéssel jelentkező havas esőjével öss-zeterelte a korai fürdővendégeket. Ismét meg-győződünk róla, hogy nem tudnak ezek az or-vosok semmit sem, legalább valami újat nem. Ime: az ország s a külföld különböző tájairól idejött gyógyulást keresőknek, mindnek más-más orvosa van s a jó urak, akárcsak összebeszéltek volna, egyöntetűen tanácsolták: menjen, hűtse-se le bomló idegeit jó tarpataki vízzel, siessen, mi-nél korábban, még mielőtt a zajos fürdőszezon lármás vigasságával beköszönt, önnek csendre van szüksége.

Igy történt, hogy hat idegen ur, orvosai jó-voltából, összetalálkozott a Tátravidék fenyvespá-rás fürdőjében, akárcsak előre kijelölt rendezvást kellett volna betartanunk. Tulajdonképen számok-kal szölgöttünk egymást, s ha jól tudom: be sem mutatkoztunk. Az ismerkedés a gyógyintézet hosz-szu, hidegvizes termében esett meg, a sokféle szerkezetű zuhany- és bazén-tábor között. Az egészséges betegek kölcsönösen megfigyelik egy-mást: hol tart, hány fokos vizet kap, lepedőzik-e a másik? Ezalatt kitudódik, hogy az a magas fekete ur huszonnégyfokost kap, a vörösszakállu po-rosz kereskedő már elért tizennyolcig, el-lenben a vidékről jött nyugalmazott kapi-tány idegességén csak a jeges lepedő

segít satöbbi. Így lett az egyik neve Hu-szonhatos, a másik Huszonkettes vederrel, Huszon-kettes lepedővel. Tizenhetes fejzacsóval és így tovább. Számokat kaptunk és osztogattunk, mint a rabok s számnevekkel hívtuk egymást, míg csak a fürdőélet élénksége bemutatkozásokra nem kény-szerített bennünket, de a számokat már úgy megszoktuk, hogy azontul is a fokmértéke szerint neveztük ismerőseinket.

Nyolcan voltunk, egymásra utalt emberek. A zárt verendán üldögélve, kabátosan ettük az aludt tejét, boszusan bámultunk ki a folyton szitáló eső himbálta fenyőgalyakra. Fázékonyan össze-borzongtunk, mialatt a pestiek nyáriás ruhában, langyos napmelegben fürödhetek a főváros tava-szában.

A néha alvasztóan jelentkező unalmat olva-sással, beszélgetéssel üztük el, hol pedig a fürdő szalonjának ébenzongorája körül letelepedve, hall-gattuk a soros zenélő játékat. Bekerültük az erdő nedves, vörösköves útjait, míg vacsorára szólított a vendéglő ebédjelző harangja. Legkellemeseb-ben élveztük az esti pihenőt az étterem leszedett asztala körül. Együtt csevegtünk, vitatkoztunk a fürdő orvosával, az egyetlen emberrel, akinek a nevét tudtuk. Valóságban pedig csak a gyógy-ellenőr tisztét töltötte be, ami abból állott, hogy féltizenegyor lefekvésére intett valamennyiünket.

Mert ez fürdő s nem fővárosi klubok ter-rasza s ide gyógyulni jöttek az urak, már pedig ha idegeiket már is éjjelzessal próbálják ki, be-

tegebben érnek vissza, mint ahogy ideutaztak s rossz hírét viszik a gyógyhelynek.

Ezt az érvet két havi ottartózkodásom alatt minden áldott este elmondta egy betű kihagyása nélkül. Végül intett s a vendéglő főpincére az orrunk előtt lecsavarta az összes lámpákat és haza kellett menni a villába s aludni, ha jól esett, ha nem. Ilyen radikálisan nevelték a mi idegeinket.

Tűrhető este volt. Lomnic felől kikandikált a hold is a szürkés felhőfoslányok mögöl, elég régen nem láttuk, hogy örvendünk neki. A vendéglő előtt terpeszkedő mohás park mesterséges virág-ültetéseivel szürke vonalakban emelkedett ki a sötétből. Az erdőborította messzi hegyek úgy ha-tottak, mint a színpad festett kulisszái, az est néha eltörli a távlati törvényeket. Így tűnt fel előttünk a tejüveges lámpa világította étterem-erkélyen elköltött, kedves hangulatu vacsora után, amit a társaság időnként erősödő, gyengülő vitája profanizált.

A házasságról, a szerelemről, az asszonyokról volt szó. Mindegyik elmondta a magát elmélke-dőleg, vagy felületesen, hallomás útján és ismert esetekből levont következtetéssel. Jómagam szen-vedélyes szemlélő és találgató vagyok s amennyi-ben a hidegvizek klubjának tagjait az ideg-ség hallgatókká tette, ritkán beszéltek maguk-ról s viszonyaikról, — (tudvalevőleg csak a gyomorhajos, vagy a hiu emberek avatnak be másokat tolatkodólag a maguk bajaiba) — ismét alkalmam nyílt a társaság egye-

Ez azonban minden érdekeltet nem foglal magában és ezért kívánatos, hogy a pénzügyminiszter a fogalmak tisztázására, a fölvilágosításra a kellő lépéseket minél rövidebb idő alatt kezdje meg.

Az őszi harcok előhírnökei.

— Justh és a király. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 24.

Még messze vagyunk az őszi harctól, de az ellenzék körében már is nagyban készülnek rá. Azt mondhatnók, hogy a főpróbákat már megkezdtek. Mezőssy vetette föl azt az ötletet, hogy Bécsben is próbálják magukat kivezetetni a delegátusok, így legalább a külföld jobban tudomást vesz a magyar politikai eseményekről. Ez a nagyszerű terv rendkívül tetszett némelyeknek, így például Gál Sándor volt képviselőházi alelnöknek is, akima paprikás hangu nyilatkozatot tett a kormány ellen. Közben pedig az ország különböző vidékéről tömegesen érkeznek olyan táviratok, amelyek az áldást hozó békét sürgetik.

A király válasza Justh Gyulának.

Egy budapesti estilap írja: Beavatott munkapárti oldalról kapjuk az alábbi rendkívül érdekes tudósítást. A kabinetiroda visszaküldte azt a levelet, amelyben Justh Gyula a király rendelkezésére bocsátja a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot. A kabinetiroda válaszában benne foglaltatik ez a mondat: „Az ügy elintézésre nem alkalmas.”

A kabinetiroda válaszában megérkezése után Lukács László miniszterelnök udvarias levelet intézett Justh Gyulához, amelyben az elintézés negatív módjáról értesítette a pártvezért. A nagy feszültséggel várt válasz tehát megérkezett, de csak most válik problematikus igazán, hogy mi lesz „a felség rendelkezésére bocsátott” valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal?

A választói jog publikálása.

Lukács László miniszterelnök, mint beavatott belyről értesülünk, legkésőbb a jövő hét folyamán Budapestre érkezik. Visszaérkezése után rövid idő

mulva publikálni fogják a kormánynak választójogi tervezetét. Egyelőre azonban még munkapárti körökben is a legnagyobb homályban vannak a felől, hogy tulajdonképpen milyen lesz a kormány választójogi tervezete. Azok is, akik a tervezet elkészítésének munkájában résztvettek, nagy titoktartást tanusítanak.

Üdvözlő táviratok.

Münnich Kálmán, az iglói kerület orsz. képviselője beszámolója alkalmából a választók közgyűlése táviratot intézett Lukács László miniszterelnökhöz, Tisza István gróf, a Ház elnökéhez és az országos munkapárt elnökségéhez. A táviratok szövege a következő:

Nagyméltóságú Lukács László miniszterelnök urnak, Tátralomnic. Közel hozzánk pihenő Nagyméltóságod az ország érdekében teljesített nagy feladatok fáradalmait. Szívünkhez is mindig közel állott annál az érzelmenél fogva, mely a szépesi embert a munka megbecsülésére és a haza igazi nagyjai iránti tiszteletre ösztönzi. Munkára szólítottak bennünket is valóságos időkben, a mikor mi vittük először diadalra a munkapárt kibontott zászlaját. A diadalra vitt zászló alatt hűséggel kitartunk, különösen olyan vezér alatt, mint Nagyméltóságod, aki szerencsés kézzel irányítja országunk hajóját és előkészíti azt a fényes jövőt, mely a megkezdett munka kapcsán sikerrel kecsegtet. Szépen esztelte le előttünk a mai napon Münnich Kálmán szeretett képviselőnk beszámolójában Nagyméltóságod kiváló érdemeit és ennek hatása alatt el nem mulaszthatjuk Nagyméltóságod iránti halánkat tolmácsolni, kívánva, hogy szeretett hazánk érdekében kifejtendő további munkásságát is az Eg. áldása kísérje. Münnich Kálmán beszámolóján egybegyűltek nevében: Dr. Wesselényi Mátyás kir. tanácsos, elnök, Stomp József, főjegyző.

Nagyméltóságú Tisza István gróf házelnök urnak, Geszt. A munkapárt érdekében Igló bontott először zászlót és ennek a városnak a nevéhez fűződik az a fényes diadal, mely országszerte utat nyitott a munkapárt hatalmas terfoglalásának. Igló hű maradt nehez időkben hirdetett elveivel és kitartással szolgálta a munkapárt politikáját, mely legutóbb is fényes tanubizonyosságát adta annak, hogy elég ereje volt a haladás útjából az akadályokat elsöpörni és ezzel az országot egy hatalmas lépéssel boldogulásához közelebb vinni. Ennek az erőnek fényes szimbóluma Nagyméltóságod, akit Münnich Kálmán szeretett képviselőnk beszámolója alkalmából az elhangzottak hatása alatt szívünk egész melegével üdvözlünk azzal a hő óhajjal, hogy nemzetmentő munkájáért majdan az egész ország hálája és elismerése kísérje. A beszámolón egybegyűlt nagyszámú választók nevében: Wesselényi Mátyás kir. tanácsos, elnök és Stomp József főjegyző.

Országos munkapárt elnöksége, Budapest. Az első

munkapárti diadal Igló nevével forrott össze és ennek dicsősége most is büszkeséggel tölt el mindnyájunkat. Igló választókörzisének zöme Münnich Kálmán szeretett képviselőjének bölcs vezetése alatt hűséggel követi az országos munkapárt politikáját ezután is, mert érzé és tudja, hogy kizárólag a munkapárt helyes politikája erősítheti meg fejlődésében hazánkat. Képviselőnk mai beszámolójából ismét erőt merítünk ezen politika melletti kitartásra és ennek ígéretével, szívünk egész melegével köszöntjük az országos munkapárt elnökségét. Egybegyűlt nagyszámú választók nevében: Wesselényi Mátyás dr. kir. tanácsos, elnök, Stomp József főjegyző.

Bizalom a kormányban.

Magyaróvárról jelentik: Moson vármegye ma tartott közgyűlése foglalkozott a kormány kinevezéséről szóló jelentéssel. A közgyűlés hat szavazat ellenében túlnyomó többséggel elfogadta az állandó választmány határozatát, amelynek értelmében a közgyűlés a kormányt és a miniszterelnököt üdvözlő, hazafias működésük elé bizalommal tekint és kívánja alkotmányos feladatuk sikeres megoldását, valamint a parlamenti rend mielőbbi helyreállítását. A közgyűlés egyben örömeinek adott kifejezést a házelnök ellen elkövetett merénylet meghiusulta felett. A szavazás eredményét lelkes éljenzések közepette hirdette ki az elnöklő Szontagh Jenő főispán.

Gál Sándor nagyon haragszik.

Mezőssy Béla tudvalevőleg „kérlelhetetlen harcot” hirdetett a kormány ellen. Ez visszhangra talált az ellenzéki pártok köreiben, ámbar sokan fáznak attól a gondolatától, hogy az ellenzék fölvonuljon Bécsbe és ott a delegáció üléseiben folytassa azt a játékot, ami Budapesten megindult. Hogy a függetlenségi politikusok között hogyan gondolkoznak a kormánypart ellen, arra élénk világot vet Gál Sándornak, a képviselőház volt alelnökének nyilatkozata:

— A kormány és a többség erkölcselenségben, bűnben fogantatott. Gyalázatosan korrupt, tisztességtelen választások eredménye a munkapárt. Ennek a kormányrak és ennek a pártnak semmiféle morális jogosultsága nincs arra, hogy maga akaratát ráerőszakolja a nemzet többségére, amit a választásokon pénzzel és terrorral elnyomott. Immorális lenne maga az ellenzék is, ha ennek a kormánynak és pártjának lehetővé tenné a hatalmon maradását. Hivatkoznak az angol mintákra, amiket a mi speciális viszonyainkra ráhuzni merő képtelenség. Ott, ahol az alkotmányosság

seinek magaviseletéből, beszédmodorából, arckifejezéséből, tudásából azok igazi egyéniségét megrajzolni. S eszerint fogadtam el nézetüket is. A többiek aligha asszimilálhatták kellőképpen egymás véleményeit, mert nem voltak tisztában: milyen lelkialkatu ember közli azokat velük. Itt volt például a házasság és a nő kérdése is. Egy másuttan hangzottak el a lesújtó, reményvesztett, lelkesült bírálatok mellette és ellene, anélkül, hogy tudta volna: honnan fu a szél? Ki, hogyan jutott tapasztalataihoz? Érti-e a házasságot és a nőket?

Megfigyeltem a társaságot már előzőleg. A Huszonhatos, Tizenkilences és a Napontakétszerlepedős ur elragadtatással nyilatkoztak a nőkről... vagyis ők nőtlenekek voltak. A Jégzacskós és a Tizenhatosfekete urk onokul hallgattak hozzátartozóikról, — világos, hogy házasemberek. Tizenhétfelesledörzsöléssel ur epés megjegyzéseket tett, asszonygyűlöletének önzéses színezete volt, — megátalkodott agglegény. Csak Huszasuhany urnál nem ismertem ki magam. A negyvenes években levő, rokonszenves ur lehetőleg keveset beszél, a nőkről pedig mindig óvatos tartózkodással.

Hanem ezen az estén megoldódott a nyelve. Huszonhatos ur kalapot emelt a nők előtt, akik a házasság nevű intézmény által boldoggá teszik a férfiakat.

— De csak egyeseket, — kockáztatta meg az orvos.

— Igaza van, doktor ur, — mondta a Huszas ur, az én talányos emberem. — S ha a házasság nem boldog, a nő mindig a férjét, vagy

mást okol vele. Oh, a nők igen leleményesek a boldogtalanság visszavezetésében. Mindig csak más, de ők nem, soha.

— Ugyan kérem: boldogság nincs is. Az ép oly festéke az emberi életnek, színezője, mint... mint például a fehér szín. Azt hisszük, magunkra erőszakoljuk, hogy valami fehér, pedig a vörös, kék, zöld, sárga és isten tudja minő színek keveréke, — elmélkedett Tizenhétfeles, az agglegény.

— ... Vagyis — szakította félbe Tizenkilences — mint ahogy a fehér a különféle színek harmonikus keveredése, aként a családi boldogság a felek lelkében leledző, kellemes tényezők harmoniája.

— Ami nincs, ami csak mimelt, tettetett, látszólagos, önámító, hazug harmonia! — erős-ködött Tizenhétfeles ur.

— Szívemből beszélt uram. Valóban önmagunkkal elhitett, kába álom. Csak hogy sok szerencsés embernek nincs alkalma meggyőződnie róla, mert az ugynevezett „leleplező pillanatot” sorsuk jóvoltából elkerülik. Mikor eljön a pillanat, figyeljék meg a nőket, uraim. Éva almája óta a mai napok legfurfangosabb férjcsalásáig elkövetett bűnöcskék okai mindig a férfiak, mondják a nők, vagy valami más — mondta Huszas ur.

— Esküszöm, hogy így van — lelkengett a Tizenhétfeles. — Kérem, Kolozsváron történt. Egy asszony megcsalta az urát egy főhadnaggyal. Mikor a férje faggatta, adja okát, feleljen, mért csalta meg? Az asszony azt válaszolta: „Mert a hadügyminiszter Kolozsvárra helyezte át

a főhadnaggyot!” Vagyis, ha nem ismerkedett volna meg vele, hű asszony maradt volna. Mindennek a hadügyminiszter az oka!

A furcsa bizonyítást kacagással jutalmazták. Ahogy elmúlt a derűtség, Huszas ur folytatta a beszédet.

— Hallgassanak meg, uraim. Tudok ennél külön esetet, mikor mindennek egy majom volt az oka.

— Majom? — kérdezték csodálkozva.

— Ne csufnevet értsenek alatta, hanem egy kedves, kis szakállas jószágot, igazi majmot. Figyeljenek reám. Színhely, név mellékes, nem is fogom említeni. — Iksz és felesége hat éve sütkéreztek a boldog családi tűzhely melegében s meg voltak róla győződve, hogy mindketten igen-igen boldogok. A férj erős férfi volt, jó ember, a szószoros értelmében. Becsületes, aki a gyanakodást is bűnül vette volna. Odaadó neje iránt, kívánságait sohasem tagadta meg. A gondot inkább kebelébe zárta, semmint elrontsa vele hitvesének akár egyetlenegy derűs pillanatát is. A nő — hogy az apró, jellegzetes részletezést feleslegessé tegyem — azon szép teremtesek közül való volt, akik érdekházasság nélkül, több hónappal az esküvő előtt szeretik meg a jövődöbéli férjet. Igen kellemes, okos asszony, elismerte, hogy a házasságban a vezérszerep a férjet illeti meg. Engedelmeskedő, — szóval: az a bizonyos harmonia irigylésre méltóan övezte őket... amíg ki nem derült a színlelt boldogság mázszerűsége, melylyel a hitetársak viszonyukat bevonták. Hat hosszú évig kellett egymáshoz láncolva lenniök, míg

kutforrása: a választók szabad akaratának megnyilvánulása meg van mérgezve, alkotmányosságára és angol példákra csak megrögzött mániákusok hivatkoznak. Végtelenül sajnálom, de úgy van, hogy aki Magyarországon idegen érdekek szolgálatában a nemzeti ideált meggyalázza, a parlamentet szuronyok hegyére állítja és az alkotmányosságba vetett hitet alapjában megrendíti, azt ép érzésű, normálisan gondolkodó magyar embernek nem tarthatom. Az ellenzéknek legelső kötelessége, hogy Tisza Istvánt, Lukács Lászlót és pártját lehetetlenné tegye.

Ezt mondja Gál Sándor, volt alelnök, akinek úgy látszik az fáj, hogy elnöksége csak pünkösdi királyság volt.

A köztársasági párt és Makó.

A köztársasági párt hívei Nagy György volt országgyűlési képviselő agitációjára országos párt-szervezetet akarnak létesíteni. Az első alakuló gyűlést Makón kívánják megtartani. Kiss Pál dr. ügyvéd és Espersit János dr. bejelentették Makó város rendőrkapitányának, hogy szeptember 8-ára Makóra egybehívják az országos köztársasági párt alakuló gyűlését. Kérték a bejelentés tudomásul vételét. Rákossy rendőrkapitány a tudomásulvételt megtagadta azzal az indoklással, hogy szeptember 8-ára a bejelentést semmi körülmények között nem veheti tudomásul, mert éppen aznap lesz Ferenc Ferdinánd trónörökös az őszi nagygyakorlatok alkalmával Makó város falai között.

Kiss Pál dr. és Espersit János erre azt a kérelmet terjesztették elő, hogy vagy szeptember hó elsejére, vagy szeptember 15-ére engedélyezze a gyűlést a rendőrkapitány, illetve vegye tudomásul az országos nagygyűlés bejelentését. A makói rendőrkapitány ezen kérelem fölött még nem határozott, mert mint a bejelentőknek mondotta, érintkezésbe kíván lépni ebben a kérdésben a belügyminisztériummal.

Az országos nagygyűlés előkészítő bizottsága elhatározta, hogy abban az esetben, ha az alakuló nagygyűlést nem engedélyezik, szeptember 8-án egy monstre-banket keretében mondják ki az alakulást.

Legyen béke!

Székesfehérvárról jelentik: A vármegye törvényhatósági bizottsága 29-én tartja évi rendes közgyűlését, amelyen a szövetséget ellenzék ne-

vében Kenessy Gyula a politikai helyzetre vonatkozó indítványt nyújt be. Az indítvány helyteleníti ugyan a technikai obstrukciót, de a június 4-én történeteket és az azt követő napok eseményeit alkotmányosságtól mondja, amelyeket a legnagyobb mértékben elítél. Az ellenzék indítványozza, hogy a törvényhatóság írjon fel az országgyűléshez az alkotmányosságtól békés uton való mielőbbi rendezéséért.

A bepörölt vármegye.

(Egy aradmegyei bánya-cég furcsa pöre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Különös per indult meg a mai napon az aradi királyi törvényszéknél. Jogászai körökben alkalmasint mosolyogva fogják tárgyalni ezt a pert, amelynek befejezését minden jogász elme már előre is világosan láthatja. A pert a Gál és Tirnauer aradmegyei radna-barackai kőbánya tulajdonosok indították Dálnoki-Nagy Lajos alispán, illetve a vármegye közönsége ellen és 50 000 korona kártérítési összeg megfizetésében kérik elmarasztalni a vármegyét. A pernek feljegyzést érdemlő előzményei vannak.

A Gál és Tirnauer cégnek Radna Barackán kőbányája van, amelyben mintegy másfél évvel ezelőtt Aradvármegye alispáni hivatala rendeletileg tiltotta meg a dinamittal való robbantást, mert a környékbeli házakat és szőlő területeket a bányából a robbanás következtében kipattanó kődarabok állandóan rongálták és a környék lakóinak életét veszélyeztették. A betiltás következtében majdnem egy esztendőig szünetelt a bánya üzeme. A tulajdonosok a kereskedelmi miniszterig vitték fel az ügyet és a miniszter olyan határozatot hozott, hogy a robbantást gyengébb hatású robbantó anyagokkal megengedhetőnek tartja és elrendelte a bányának újra való üzembe helyezését. A bánya körülbelül fél év óta újra működésbe is jutott, azonban ismét szabálytalanul folytak ott a robbantások. Ennek következtében a máriaradnai főszolgabírószám számos esetben büntette meg a céget 2000 korona erejéig és ezek az ítéletek már jogerőre is emelkedtek. A Gál és Tirnauer cég most a vármegye alispánjával, illetve a megye közönségével szemben kártérítési igényt jelentett be és a törvényszékhez beadott keresetében azt igyekszik bizonyítani, hogy a vármegye

igaztalanul futkosnak fel s alá. Seprűnyéllel, botokkal hadonáztak. Maki óriási ugrásokkal szökelt ide oda s balkezével feltékenyen szorított magához egy csomag levelet. A szoba feldúlt állapotából következtetve, a harc már régóta folyhatott. Iksz bement. „Add ide nyomorult!” kiáltott az asszony. Makira és hozzá vágta a botot. A majom fogcsikorgatva menekült a szekrény tetejére. Ikszné kirántotta az asztalfiókot s forgópisztolyt kapott elő. Férje szerencsés percben lépett a szobába s kicsavarta felesége kezéből a fegyvert és megmentette Makit a biztos haláltól. A majom Ikszhez ugrott, szinte kéréldőleg nézett rá: vegye el tőle a csomagot.

Az asszony elsápadt s nem tudott felelni férje kérdésére. Iksz elvette a leveleket. Felvágta a szalagot — és uraim és kezei között tartotta a felesége szeretőjének egy éven által küldözött leveleit. Tartózkodom annak elmondásától, minő hatást idézett ez elő a „bolder” férjnél. Elváltak. Ime Uraim, egy majomra volt szükség, hogy minden kiderüljön. A válpör tárgyalásánál pedig az asszony örökösen azt hangoztatta: ő nem hibás, mindennek a majom az oka; ha Iksz a majmot nem hozta volna haza, még most is tudatlan boldogságban és boldog tudatlanságban élnének. Ime, egy új válsági ok: a majom.

Elhallgatott. A társaság sokáig elgondolkozott az eset felett, míg az orvos kiadta a jelszót: lefeküdni.

Ahogy a sötétben nyaralónk felé mentünk, a Huszas ur lopva túrlögte szeméit. Végre vele is tisztába jöttem. Ő többé nem volt előttem a Huszas, hanem — Iksz, a majmos ember.

alispánjának betiltó rendelete következtében a cég 50 000 korona kárt szenvedett. Kéri a bíróságot, hogy az alispán, illetve a vármegye közönségének terhére és a cég javára ítélje meg ezt az összeget.

Sztankovics Miklós az új vasuti díjszabásról.

— Harminc zónás ajánlat. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

A Máv. július elsejével új korszakot nyitott a személyforgalom lebonyolítása terén. Felemelte a menetdíjakat s a napisajtó nehéz szívvel vett búcsút a zónatarifától, a látgelméjű Baross Gábor nagy alkotásától. Erről a korszakos újításról mondja el komoly és a szakkörökben nagy súlyra számító véleményét Sztankovics Miklós nyugalmazott aradi Máv. üzletvezető, aki alkotásokban gazdag közéleti tevékenység után vált meg vezetőpozíciójától. A *Közlekedés* című havi folyóirat most megjelent számában veszi kritika alá Sztankovics az új tarifát, amelynek hibáira igyekszik rámutatni. Az üzletvezető Baross zónarendszerének gyengéit kimutatva, de azt a maga nagy jelentőségében is méltatva elmondja, hogy 1902-ben a kereskedelemügyi minisztériumban egy tervezetet nyújtott be, amelyben a Baross rendszer kibővítését ajánlotta és a 14 zónának hat-hét új zónával való kiterjesztését indítványozta. Ezt az eszmét a miniszter legmagasabb elismerése honorálta ugyan, de bizonyos nemzetgazdasági tekintetek miatt nem valószínűsítették meg. Ő azonban most is fényes dialektikával és a meggyőző adatok nagy halmazával igyekszik bizonyítani, hogy a zónarendszer, amely fényesen bevált, nem mellőzendő, hanem csak megreformálandó lenne és ha a husz, esetleg harminczónás díjszabást léptetnek életbe, akkor az államvasutaknak személydíjszabásból származó bevételei tetemesen szaporodnának és nem kellene egészen új tarifa rendszert alkotni.

A rendkívüli érdekes tanulmányban Sztankovics 4 pontban foglalja össze észrevételeit az új rendszer ellen. Az új tarifa szerint a távolság növekedésével a díjtételek nem mutatnak lefelé haladó tendenciát és főlegesen hagyja meg a budapesti és kőbányai metszőpontokat; azt is igyekszik bizonyítani, hogy a több bevéttel szemben az adminisztráció nehezzé és drágábbá lesz téve, mert szaporítani kell majd a személyzetet. Elismeri, hogy a vasút jövedelmeit fokozni kell, mert nagy beruházásokra van szükség, de mégsem tartja helyesnek, hogy már most, július elsején életbe léptették az új személydíjszabást és ehelyett egy sokkal egyszerűbb, harminc zónára oszló zónadíjszabást ajánl, mely általában olcsóbb, mint a hivatalos tarifa. Mert amíg a hivatalos díjszabás utolsó zónája (1400 kilométer) a személy, illetőleg a gyorsvonatok három osztályára 25, 40, 60 és 44, 55, 85 koronába kerül, addig az ő tarifája szerint a megfelelő távolságra szóló jegyek ára csak 20, 32, 48 illetve 32, 44, 68 korona és emellett a szomszédos forgalomban a személydíjszabás alig emelkednék, ami a fővárosnak és nagyobb vidéki városoknak érdekeit elégítené ki, amint azt a kereskedelmi és iparkamaráknak Aradon tartott kongresszusa kívánta is. Kiszámítja, hogy a harminc zónás tarifa rendszere mellett az összes bevételi többlet 17 706 360 koronára rugna, a legutóbb kimutatott hivatalos bevétellel szemben. Kívánni kell, fejezi be nagyszabású munkáját Sztankovics, hogy a nagy Baross miniszter remek alkotása a mai viszonyokhoz mérten némileg megváltozott formákban és még sokáig fennmaradjon, illetve új formákba lépjen.

kitudódott a való. A férj egy este hazafelé tartott és...

— És ott találta a csábítót! — szólott közbe a Huszonhatos.

— Téved! — felelte Huszas ur elbeszélését folytatva. — Így a história igen közönséges és megszokott lenne. Mondom: háza közelében, a kertek bokrainál, valami különös alakot vett észre a cserjék között. Először embernek vélte s hozzászólt. Erre a törpe lény kiugrott a rácson és Iksz elé ment. Nagy bámulatára látta, hogy az idegen: majom, mely láncot csörtet maga után. Roppant szelíd volt, engedte, hogy megfogja a láncot s ölbe vegye. Valószínűleg megszokott valahonnan, gondolta Iksz s addig is míg a lapok hirdetése útján gazdája jelentkezik, magánál tartja. A felesége megörült a talált tárgynak.

A gazda nem jelentkezett, s a majom pompás mogyorón éldegélve, kitűnően érezte magát Iksznél. Szabadon járt-kelt, sőt valóságos inasi teendőket végzett. A levélhordók, mindig Makinak adták át a leveleket, s az okos majom az íróasztalra tette és fejét kapkodva őrizte azokat Iksz hazatéréig. Megtanulta a ruhakefélest is és Iksz nyakára ugorva tisztára simogatta kabátjait. Értelmes, ügyes állat volt s úgy látszik, hálás is jóltevői iránt. Iksz feleségével jól megfért, csak azt nem szerette, ha a férje holmijaihoz nyúlt, ilyenkor rikácsolva védte a gazda tulajdonát. Nos, uraim, hogy a csattanóra térjek: Iksz egy délután hazaérkezett, már a kapunál butortassigálások, rikácsolások hangzottak feléje.

A folyosó ablakán betekintett, s látta, amint a felesége s a szobalány kipirultak,

Rend lesz

Törökországban és Albániában.

Saját tudósítónktól.

Konstantinápoly, július 24.

A kabinet tagjai hétfőn a nagyvezér installációja után, minisztertanácsra ültek össze, a melyen az albániai eseményekkel és a hadseregben uralkodó állapotokkal foglalkoztak. A tanácskozáson a vezérkar főnöke is részt vett. A minisztertanács elhatározta az albániai katonai operációk rögtönös megszüntetését, bizottság kiküldését Resid Akiv basa albán szenátor vezetésével, a konstantinápolyi három év óta tartó ostromállapot megszüntetését és amnesztia megadását.

Konstantinápoly, július 24. Az ostromállapot megszüntetésére vonatkozó iradét az éj folyamán közltek a rendőrfőnökséggel. A lapok jelentik, hogy több államtitkár, különböző szolgálati ágak főnökei, válik és más új-török funkcionáriusok állásaiban változások fognak beállani.

Konstantinápoly, július 24. Az albániai hatóságok már tegnap utasításokat kaptak, hogy az albániai katonai operációkat mindenütt fújják le.

(Az új kormány.)

Konstantinápoly, július 24. A vidékről érkezett hírek szerint mindenfelé teljes a nyugalom. A nemzeti ünnep incidens nélkül folyt le. Az új kabinet kedvező benyomást tett.

Konstantinápoly, július 24. Az új-török komité a klubjaihoz körlevelet intézett, a melyben azt mondja, hogy az új-török kamarai párt a kabinetnek bizalmat fog szavazni, ha programja megfelel a párt elveinek, különösen a centralizáció elvének.

(Szaid basa felszólalása.)

Konstantinápoly, július 24. A kamarában az elnök kijelentette, hogy a háznak meg kellett volna hallgatnia Szaid basa nyilatkozatait lemondásának okairól, miután azonban az új kabinet megalakult, Szaid basa lemondásáról vitát indítani fölösleges. Néhány képviselő mindazáltal azt kívánja, hogy Szaid basa szólaljon föl. Az elnök erre kijelentette, hogy a kamarának joga van fölvilágosítást kérni. A kamara erre elhatározta, hogy a volt minisztereket meghallgatja.

(„A szultán elvárja . . .”)

Konstantinápoly, jul. 24. A nagyvezér és seikülizám kinevezéséről szóló ünnepies iradé a szokásos formulán kívül még a következő részt tartalmazta:

— A szultán elvárja, hogy a kabinet vizsgálatot indítson ama dolgokat illetőleg, melyek több helyen, különösen Albániában elégedetlenséget idéztek elő, hogy törvényhozás útján fog véget vetni a törvénnyel és igazsággal ellentétes helyzetnek s biztosítja a rendet. Miután az ország haladása és boldogulása az alkotmány lelkiismeretes tiszteletbentartásától függ, a szultán reméli, hogy az új kabinet ebben az irányban is hathatós tevékenységet fog kifejteni.

(Hír Üszkübből.)

Üszkübb, jul. 24. Az új kabinet kinevezése nagyon elkedvetlenítette az itteni új-török köröket és e miatt meglepő események várhatók, mert a komitépárt mindent el fog követni, hogy elvesztett pozícióját visszahódítsa. Prisztinában az albánok kinyitották a börtönöket és fegyverrel látták el a foglyokat. Egész Albániában óriási a zavar és az izgalom.

Kevesebb katonát adunk. Bécsből jelentik: A Zeit mai esti lapjában azt írja, hogy az ujone-létszám megállapításánál Ausztriában az 1910. évi népszámlálás adatait vették alapul, míg Magyarországon annak a statisztikának az alapján álla-

pították meg az ujone kontingenst, amelyet 1900. december 31-én csináltak és amely jóval kisebb létszámról tanuskodik, mint az 1910. évi statisztikai adatok. Magyarország e szerint jóval kevesebb ujoneot állít, mint amennyit a kvóta arányában köteles lenne.

Ki az ur a tengeren?

— Nem engedhet Anglia —

Távirati tudósítás.

London, július 24.

Ismertettük azokat a beszédeket, amelyek az angol alsóházban hangzottak el a flottapóthitelre vonatkozó javaslat tárgyalása alkalmával. Ma újabb nyilatkozatot hozott a táviró Londonból és pedig Haldane lordét, aki igen határozottan és nagy figyelemre érdemes beszédben fejtegette, hogy Anglia ur akar maradni a tengeren és erre való törekvésében nem engedhet senkinek.

Haldane lord kijelentette, hogy nem akarja azt állítani, hogy a Középtengeren föntartandó brit flottaerő elégséges lesz bármily alakulás esete is, mely beállhat és valószínűleg be is fog állni. Két nagy középtengeri hatalom, amely a hármasszövetséghez tartozik, új flotta szaporítására készül és Dreadnought-programokat állított föl, melyek megvalósulásuk felé közelednek. Távol áll tőle azt állítani, hogy az a pusztán tény, hogy e két hatalom a hármasszövetséghez tartozik, azt jelentené, hogy Angliának arra kellene számítnia, hogy minden képzelhető, Anglia ellen irányuló támadásban résztvevőnek. Ellenkezőleg. Ez a két hatalom egyikével Anglia majdnem intim lábon áll, a másikkal igen barátságos viszonyban van.

— Ezenkívül — folytatta lord Haldane — semmi tudomásom nincs arról, hogy a hármasszövetség agresszív alapon nyugodnék és ilyesmit ellenkező bizonyíték nélkül föl sem tételezek. Ami a harmadik közép-tengeri hatalmasságot illeti, amelynek flottája oly nagy, mint a két másik hatalomé együttvéve és a mely valószínűen továbbra is oly nagy marad, mint e két másik flotta, e hatalommal rendkívül barátságos viszonyban vagyunk, bár nem kötöttünk vele szövetséget.

— A mennyire a tengeren való uralom rendes körülmények között tekintetbe jön, — így folytatta beszédét — igen erős flottánk van a partjainknál. Azt hiszem, hogy Anglia haditengerészetét illetően egyikében van a legprononszirotabb helyzeteknek, a minő már régen nem volt. A kormány tisztában van azzal, hogy Anglia pozíciója tengeri hatalmán nyugszik. A legbarátságosabb formában beszélünk ahhoz az egyetlen hatalomhoz, a mely riválisunknak tekintendő és kifejtettük nézetünket, hogy számítnia kell arra, hogy bármily erőfeszítést tesz is, a mi erőfeszítésünk nagyobb lesz. Kijelentettük azt is, hogy ezt nem tesszük támadó szándékkal, hanem azért, mert a tengeren való uralom életkérdés számunkra. (Helyeslés.) És a tengeren való uralom tekintetében meg akarjuk tartani tulsúlyunkat. Ez a kormány nézete és ez az alapelv, a melyhez lekötöttük magunkat. (Helyeslés)

VIDÉK.

Nyugdíjazott jegyző. Csanádmegye község-jegyzői nyugdíjgyesületének választmánya a vármegye egyik legregibb s közbecsülésben álló jegyzőjének nyugdíjazását rendelte el az illető kérelmére. Topay Ferenc, Nagylak község közigazgatási jegyzője vonul nyugalomba, akinek 39 évi és hét havi szolgálata után évi 4146 koronával leendő nyugalmazását javasolja a választmány. A nyugdíjazást a pénteki rendkívüli megyegyűlés tárgyalja s intézkedik benne véglegesen.

Katonai pilóták

a hadgyakorlatokon.

— Mit tudnak a csabai garnizonban. —

Távirati tudósítás.

Békéscsaba, július 24.

A lapok közölték a hadügyminiszter rendeletét, amelyet az érdekelt törvényhatóságoknak küldött meg s amelyben a szeptemberi királygyakorlatokra vonatkozólag intézkedik. A hatalmas arányu hadgyakorlat döntő ütközetet Békés-, Csanád- és Aradmegyében fognak lejátszódni, de ezenkívül a hadmiveletek egyes részei kiterjednek Bihar, Hajdu, Jásznagykunszolgán, Pest, Csongrád és Temesvármegyékre is.

A hatalmas arányu hadgyakorlat, nemcsak hadászati szempontból, hanem látványosság tekintetében is rendkívül szenzációs lesz, bár még nincs megállapítva, hogy a Csabán állomásozó északi hadsereg, vagy a Mezőhegyesen levő déli hadsereg szerepe offenzív, amely esetben természetesen, hogy az utolsó ütközetek helye is változni fog. Mert ha az északi hadsereg marad defenzívában, akkor a végső döntés Csaba környékén lesz, ellenkező esetben Arad és Mezőhegyes között.

A hadgyakorlatok alkalmával Békéscsaba teljesen katonaváros lesz. A mostani tervek szerint 3 gyalog, 2 huszár és 1 tüzérezrednek lesz állomása. Ugyancsak itt lesz az északi hadsereg parancsnoksága is.

Epen ez óriási számú katonaság miatt történni az az intézkedés is, hogy a 101. gyalogezred békéscsabai zászlóalja teljes számmal augusztus közepe táján Nagyváradra megy, ott csatlakozik az ezredtörzshöz s onnan az egész ezred Csaba alá vonul s itt tartja meg az ezredgyakorlatát, de úgy, hogy a 101. gyalogezred be sem jön Csabára. Itt azután a kaszárnnyában, barakban és polgárok házában lesznek az idegen katonák elhelyezve.

A modern hadászat minden eszközével megismerkednek ott, már csak azért is, mert a lég-hajós és automobil osztályok állomás helye lesz. Békéscsaba, ahova a hadgyakorlatok tartamára egész sereg katonai pilóta érkezik.

Lányi hadnagy, ismert aviatikus a nagygyakorlat alkalmával Csabára van behíva. Ugyancsak Békéscsabára kapta meg behívóját Székely Mihály szarvasi aviatikus is.

Ezenkívül Békéscsabán lesz felállítva az északi hadsereg táboritáviró és telefon központja is.

Természetes, hogy e hadgyakorlat kitűnő alkalom az idegen nagyhatalmaknak arra, hogy kémeikkel ellepjék a nagygyakorlat egész színhelyét. A cs. és kir. hadvezetőség már eleve óvakodik a kémektől s mindent elkövet, hogy azok működését lehetetlenné tegye. Már a hadgyakorlat megkezdése előtt egész sereg tábori csendőr és detektív teljesít szolgálatot. Hadvezetőségünk azért nem zárkózik el az elől, hogy az osztrák-magyar monarchia katonai hatalmát és a hadsereg fejlettségét az idegen nagyhatalmak előtt be nem mutassa s ezért a királygyakorlatra meghívta. Egész sereg külföldi katonai attasé lesz mindkét hadseregnél. Csabán körülbelül 25–30 katonai attasé fog tartózkodni.

Érdekes hír, bár megerősítésre szorul még az, hogy a trónörökös: Ferenc Ferdinánd a hadgyakorlatok alkalmával automobilon az egész hadgyakorlat terét meg fogja tekinteni.

Noha igen gyorsan közeledik az idő a hadgyakorlatokhoz, rendkívül érdekes, hogy a király és a trónörökös elnöklete alatt összegyűlő haditanács még nem döntött arra vonatkozólag, hogy ki lesz a két hadsereg fővezére. E döntés várattalul és csak az utolsó napokban fog megtörténni.

Kártérítés — ügyvédi mulasztásért.

(A Kuria ítélete egy aradi ügyvéd ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Az aradi királyi törvényszékhez ma a királyi Kuria ítélete érkezett le, amelylyel a judikaturában is ritkaságszámba menő perben hozott két alsóbb foku ítéletet hagyott helyben. A most már jogerős bírói ítékezés egy aradi ügyvéd ellen indított kártérítési perben mondta ki az utolsó szót, amely megállapítja az ügyvédnek kártérítési kötelezettségét ügyfelével szemben.

Haas Samu és neje seprősi lakosok még 1906-ban eladták csintyei birtokukat Deme Gusztávnak, aki a vételár nagyobbik részét készpénzben ki is fizette, míg a közjegyzői megállapodás szerint a hátralékos 10.000 koronát olyképp törlesztette, hogy az eladónak két darab 5000—5000 koronáról kiállított váltót adott át, azzal a felhatalmazással, hogy ezeket leszámíttathatják és az összes ingatlanaira betábláztathatják. Haasék a váltókat átadták Gross Endre dr. aradi ügyvédnek azzal a megbizatással, hogy azokat számíttassa le és telekkönyvileg bekebeleztesse be.

Az ügyvéd úgy tett eleget a megbizatásnak, hogy az egyik váltót értékesítette egy aradi pénzintézetnél és a teljes összeget Haas Samunak kezéhez juttatta, de egyúttal Deme Gusztáv valamennyi ingatlanát telekkönyvileg megterhelte a váltó összegével. Kevés idővel ezután a másik váltót is leszámíttatta, a felvett összeget elküldte Haasnak, aki abban a hiszemben, hogy megbizatásához képest járt el Gross dr. és ugyanúgy járt el ezzel a papirossal, mint a másikkal, nem is intézett kérdést ügyvédjéhez a bekebelezetésre vonatkozólag.

Deme birtokai csakhamar árverésre kerültek. Időközben a Haasék által zsrált váltók esedékekké váltak, azokat a pénzintézeteknél be kellett váltani, Haas ezt meg is tette, de nem indított viszontkeresetet Deme ellen abban a hiszemben, hogy az ingatlanok árverése alkalmával megtérül a tőke és annak minden járuléka, mert a fedezetül szolgáló váltó telekkönyvileg fel van jegyezve. Az árverést megtartották és Haas hivatalos uton a bíróság révén arról értesült, hogy ötezer korona részére bírói letétben van és nyugta ellenében felveheti. Meglepődve vette tudomásul ezt a határozatot, amely egyúttal azt is jelentette, hogy az az ötezer korona, amelyet Deme helyett a pénzintézetnél a váltó fejében kifizetett, elveszett, mert jogalap hiányában ezért az ingatlan elárverelése után befolyt összegből ő semmit sem kaphat. Haas ugyanis meggyőződött, hogy a váltó nem volt bekebelezve, noha ő erre ügyvédjének határozott utasítást adott.

1910. elején Haas az aradi királyi törvényszék előtt kártérítési pert indított Gross Endre dr. ügyvéd ellen és keresetében azt kérte a bíróságtól, hogy kötelezze Gross dr.-t az ötezer korona tőkének megfizetésére, mert az mulasztása következtében történt, hogy a Deme-féle ingatlanokból nem tudta az ő jogos követelését kiegyenlíteni. Az ügyvéd azzal védekezett, hogy ő mulasztást azért sem követhetett el, mert neki a második váltót illetőleg csak a leszámíttalásra, de nem a bekebelezésre volt megbizatása, tehát azzal, hogy a leszámíttalást eszközölte, ügyvédi kötelezettségének teljesen eleget is tett, másrészt pedig a telekkönyvi eljárás során arról győződött meg, hogy a bekebeleztetés nem is lett volna lehetséges. Haas ezzel szemben tanukkal igazolta, hogy ő Gross dr.-nak mindkét irányu megbízást meghatározottabb formában megadta és csak az ő mulasztásának az eredménye, hogy megkárosodott.

Az aradi királyi törvényszék helyt adott a

keresetnek és az ügyvédet ötezer korona tőke annak 1909. évtől járó 5% os kamatainak és a perköltiségeknek megfizetésére kötelezte. Felebbezés folytán a nagyváradi királyi tábla is foglalkozott az érdekes jogesettel, helybenhagyta az aradi törvényszék ítéletét és indoklásában kimondta, hogy ügyvédi mulasztás történt és ezért kellett az alperest elmarasztalni. Ugyanebben a véleményben volt a királyi Kuria is, aki mindenben hozzájárult a két alsóbbfoku bíróság ítéletéhez és indoklásához, csak azt mondotta ki, hogy a kamatok csupán 1910. év, illetve a per kezdetétől kezdve fizetendők. Gross Endre dr. a tőkét már a másodfoku ítélet meghozatala után kifizette, míg most a még hátralevő összegeket kell megtérítenie.

Anya és leány szökése.

— A csábító zenész. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 24.

Az Aradi Közlöny ma röviden megírta, hogy egy zenész Bécsből Budapestre szöktetett egy gazdag asszonyt, meg fiatal leányát, akik hazulról véletlenül százezer koronát is magukkal vittek.

A föltűnő esetről ezek az újabb részletek számolnak be:

A bécsi rendőrség táviratilag értesítette a főkapitányságot, hogy Neuberg Sándor 22 éves zenész, aki Budapestről való, e hó 8-án Bécsből, az *Erzherzog Karl* szállodából megszöktette Hack János bukaresti születésű szerelőnek 44 éves feleségét és 15 éves *Beatrix* nevű leányát. A férj a szökevények ellen feljelentést tett a bécsi rendőrségen, mert a szökevények állítólag százezer frank készpénzt is magukkal vittek a Wertheim szekrényéből.

Neuberg Sándor, az anya- és leányszöktető zenész, Budapesten lakott és itt ismerkedett meg a bukaresti szerelő feleségével, aki leányával Budapesten tartózkodott az *Adria*-szállodában. Az Emke-kávéházban ismerkedtek meg s azontul gyakran találkoztak s Neuberg a szállodában lévő lakásán is sokszor felkereste az asszonyt.

Hacklnének nemsokára haza kellett térnie férjéhez Bécsbe és Neuberg ide is követte őket. Az asszony úgy mutatta be őt férjének, mint régi ismerősét s ezen a révén Neuberg bejáratos lett a családhoz. A férj egy ideig tűrte a bizalmas ismeretséget, de nemsokára féltékenykedni kezdett és egyenesen megmondta Neubergnek:

— Nem szeretem a látogatásait, kiméljen engem és családomat.

Neuberg ekkor kimaradt Heckléktől, de — úgy látszik — titokban találkozott az asszonynyal, mert e hónap 8-án este, amikor a férj hazatért, üresen találta a lakást. Eltűnt a felesége és a leánya is s százezer frankot vittek magukkal. Helyettük egy levél volt az asztalon, a következő tartalommal:

Szeretjük egymást, élj boldogul, mert mi is azok vagyunk. *Mária, Beatrix.*

Az elhagyott férj a rendőrségre szaladt és megtette a feljelentést a szökevények ellen.

Ma újabb távirat érkezett a budapesti főkapitányságra a bécsi rendőrségtől. A távirat szerint a férj megjelent a rendőrségen egy barátjával együtt, aki a következő vallomást tette:

— Neuberg Sándornak nem Hacklnével, hanem a kis *Beatrix*-szal volt viszonya, de mivel az asszonytól nem tudott szabadulni azt megszöktette magával. Ugy állapodtak meg, hogy az asszonyt Budapesten leteszik, ő pedig a leánnyal tovább szököik.

A budapesti rendőrség most mindenfelé keresi a szökevényeket.

Amit az élet regél.

(Egy aradi ur esküvője a kórházban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Az, amit ma az aradi társadalom egyik ismert tagja, az állam szorgalmas munkása tett, bizonyára minden érző ember helyeslő véleményével találkozik. Olyan nemes gondolkodásra mutat ez, amelyet példaképpen állíthatnánk oda arra: hogyan kell az igazi férfinak cselekedni, ha a vér parancsának engedelmeskedve fájdalmas sebet ütött és ha e sajtó seb meggyógyítására soha vissza nem térő alkalom kínálkozik.

Ez az eset különösen most kelthet érdeklődést, most, amikor egy hadtestparancsnok pont kapott — egy törvénytelen leánytól. Az inzultus tudvalevőleg azért történt, mert a hadtestparancsnok minden áron megakadályozta, hogy egy alezredes feleségül vegye ama nőt, akinek a vele való együttélésből már három gyermeke származott; ezeknek nevet akart adni az alezredes, hogy az életben ne mufassanak ujjal a gyermekeire: ime, ezek törvénytelen ágyból származnak.

Az az eset, amely ma Aradon történt, némi vonatkozásban van a munkácsi alezredes példájával. Amott nem sikerült megszerezni a törvényességet az ártatlanul bűnhődő gyermekeknek, az aradi férfin azonban leszámolva a társadalmi előítéletek hétfejű sárkányával, az utolsó órában odaadta a nevét annak az asszonynak, aki ifjú szépségében két gyermekkel tette szétszakíthatlanná viszonyukat.

Az állam szolgálatában lévő aradi férfinak valamikor feleséges ember volt, azonban a családi életben nem tudta megtalálni a boldogságot. A feleségétől elvált és garzon életet élt. Szép ifjú paraszt leány került hozzá háza gondozójává. A férfi fiatal volt, a nő kíváncsi... A többit már könnyű kitalálni.

...Két gyermekük született. Az egyik már kilenc éves, a másik most fordult a hetedikbe. Szép, okos, eleven fiúk, akik nem tudták, hogy akit ők apának szólítottak, az csak otthon az apjuk és az anyjuk, akit ők mindig csak a konyhában láttak forgolódni, nem hitvесе az édes apjuknak. Valószínűleg soha se fogják megtudni ezt a nekik talán fájó valóságot, amiért később szégyenkezniök kellett volna a kicsinyes gondolkodásu erkölcs-csöszök előtt.

De máttól fogva megszűnt a röstelkedésük lehetősége. Megszűntette a nagy tragédiák rendezője: a Sors. Az anyjuk néhány nappal ezelőtt megbetegedett. Új testvérkét hozott a világra, aki azonban pár óra múlva örökre elszunnyadt. Az asszony nagyon beteg lett: az anyák legrettegetesebb betegsége lépett föl nála: — a gyermekágyi láz. A kórházba szállították, de a leggyorsabb segély és leglelkismeretesebb gondoság se tudta megmenteni gyermekeinek és az életnek. Az orvos ma délből közölte a nő gyermekeinek apjával, hogy már csak néhány perc van a szerencsétlen asszonynak.

A férfi nem habozott. Azonnal felkereste otthonában Szondy Béla anyakönyvvezetőt s megkérte, hogy késedelem nélkül menjen ki vele a kórházba, mert meg akar esküdni egy haldokló nővel. Az anyakönyvvezető felbeszakította az ebédjét és teljesítette az apa kívánságát: a kórházi ágyon a dispenzáció mellőzésével megeskette azokat, akik már évek óta házasságban voltak. Az aktus után néhány percre meghalt a nő. Ha gondolkozni, ha érezni tudott volna még, bizonyára mosolygott volna a lelke azon, hogy a gyermekei nem lesznek a társadalom számkivetettjei.

Elmebajos

Majthényi Flóra.

— Tóth Béla anyjának tragédiája. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 24.

A leghíresebb magyar asszonyok egyike, Majthényi Flóra, a valamikor ünnepezt szépség, a magyar irodalom nagyságának, a költő Tóth Kálmannak hitvese és a leg tudósabb magyar újságírónak, Tóth Bélának anyja, nagyanyáink kedves költőnője, szomorú és megdöbbentő magánosságban éledegel a Császár-fürdő Majthényi-lakosztályában. Szomorú és tragikusan megható az élete, mert a valamikor híres, szép asszonynak legfőbb büszkesége: a csillogó, csipkedő, kötekedő, soha nem nyugvó elméje felmondta a szolgálatot. Megbomlott a harmoniája a dachból, gunyból, sziporkázó elmésségéből szőtt zenének, amelylyel Majthényi Flóra elcsittította háborgásait, marcangoló fájdalmait. Remélésaiban elmerült előtte a világ, melynek közepén látta ő a híres Majthényi nemzetiséget, magamagát s azon túl csak erősen fegyverező távlati képekként az embereket és a viszonyokat. Most csak egy érdekli őt: a feltaláló Majthényi Flóra, a nagyszerű találmány, melylyel boldoggá, gazdaggá teszi az emberiséget — az asszonyok munkája, a főzés révén. Bátran és biztosan állítja, hogy feltalálta a módot, amelylyel hónapokig főzhet a háziasszony két krajcár költséggel. Milliárdokat vár ebből a találmányból rögtön, csak a szabadságot megkapja.]

Sok kalandos vergődés után jutott vissza Majthényi Flóra a Császár-fürdőbe. Néhai vitézlő *Marcibányai* Istvánnak, *Tornya* és *Kamenitz* örökös urának felesége volt Majthényi Anna, aki férjével a Császár-fürdő fundusát az irgalmasrendnek adományozta. Az alapítók kikötése révén tart igényt Majthényi Flóra a Császár-fürdő kettős szobájára. Jó egy néhány évvel ezelőtt, amikor eltűnt Budapestről, magával vitte a lakás kulcsait. A Majthényi lakosztály ott maradt üresen, lezártan. De nemsokára jelentkeztek még Majthényiak és a rend kinyitatta a szobákat. Majthényi Flóra akkor Spanyolországban tartózkodott. Nyomban pert indított az Irgalmasrend ellen, melynek negyvenezer koronájába került, hogy szívesen látta a Majthényi Flóra anyafiai.

Aztán sokáig Palesztinában tartózkodott a nyugtalan asszony. Jeruzsálemben is lakott és a vallás, Krisztus élete, az ő szentek csodái érdekelték. Maga is kedvet kapott lassanként, hogy a stiliták, a pusztázó szentek életmódját kövesse. De nyugta nem volt a Szentföldön sem. Két évvel ezelőtt egyszerre csak váratlanul megjelent a Császár-fürdőben és elfoglalta lakosztályát. Magában jött, nem volt senkije, aki kiszolgálja. Az irgalmasrend gondoskodni kívánt érdekes vendégéről, akinek jog szerint otthon van a Császár-fürdőben. De Majthényi Flóra büszkén utasított vissza minden támogatást. Nem fogadta el, hogy a Császár-fürdő vendéglőjéből kosztolják, kiutasította a rimánkodó takarítónőt, aki söpörni, tisztogatni akart a dohos szobában.

Mire neki a takarítónő? Mire kellett a tiszta ruha a Nyulak szigetén lakott szent Margitnak, akihez hasonlóan él most Majthényi Flóra, szemben az árnyéktartó, fás szigettel, a Császár-fürdőben. Mert a különös, magával meghasonlott asszony sem mosakodik, mint a középkori klastromok szent apái. *Víz nem kerül a mosdótálba, sőt szobáját sem takarították, mióta beköltözött.*

A világnak e kérlelhetetlen apróságait nem állja a szomorú, de még mindig büszke nagysz-

zony. Csak a találmányával törődik. Milyen pompás ebédeket fognak majd főzni az uraknak az asszonyok két krajcárért.

Fogházra ítélt makói ügyvéd.

Távirati tudósítás.

Szeged, július 22.

Iritz Mór dr. makói ügyvédnek, akit a múlt hetekben több napon át tartó izgalmas tárgyalás után felmentett a szegedi törvényszék a család vádjáról, egyik régebbi bűnyűgyében ítélték most a Kuria. *Hamis eskü* miatt emelt vádat az ügyész Iritz ellen. A szegedi törvényszék és ítéltábla felmentő ítéletével szemben a Kuria elítelte Iritzet és az ítéletet ma megküldte a szegedi törvényszéknek.

Még mielőtt a hamis eskü miatt megindult volna Iritz ellen az eljárás, felfüggesztette őt ügyvédi gyakorlatától a szegedi ügyvédi kamara, mert előzőleg már elítelte a szegedi törvényszék és Iritz ki is töltötte a reá mért fogházbüntetést. Ez a bűnpör, amelyben most ítélték a Kuria, egész jelentéktelen polgári perből keletkezett. A pörben Iritz ügyvédje volt *Korom* György és neje makói lakosoknak. A pör betéjezése után ezek hetvenhat korona ügyvédi költséget fizettek Iritznek. A pénzről nyugtát is adott Iritz, két esztendő múlva mégis újra követelte az ügyvédi honoráriumot *Korom*ektól. Mivel ezek nem fizettek, polgári pört indított ellenük.

A tárgyaláson hiába erősítették *Korom*ék azt, hogy ők már kifizették az ügyvédnek az összeget, nem tudták bebizonyítani igazukat, mert a nyugtát elvesztették. Iritz a tárgyaláson *megesküdött*, hogy *Korom*ék nem fizettek és így megnyerte a pört.

Fél esztendő múlva azonban *Korom*ék megtalálták azt a nyugtát, amely szerint Iritz elismeri, hogy a hetvenöt koronát neki kifizették. *Korom* följelentette az ügyvédet hamis eskü miatt, mert a nyugta azt bizonyítja, hogy Iritz tényleg hamisan esküdött. A szegedi törvényszék tárgyalta az ügyet. Iritz azzal védekezett, hogy nem rosszhiszeműleg esküdött, hanem tévedéstől. Ő ugyanis elfelejtette feljegyezni azt, hogy *Korom*ék fizettek neki és mivel jegyzetei között ezt nem találta, tényleg azt hitte, hogy jogos a követelése. A törvényszék elfogadta ezt a védekezést és felmentette Iritzet. Az ügyész és a főügyész továbbra is fentartották a vádat, de a szegedi tábla is megerősítette a törvényszék ítéletét.

Nem így a Kuria, ahová a szegedi főügyesség felebbezése következtében került fel az ügy. A Kuria nem fogadta el Iritz védekezését, hanem megsemmisítette a két alsó bíróság ítéletét és az ügyvédet bűnösnek mondva ki hamis eskü büntetésben, *három hónapi fogházra ítélté*. A Kuria ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ügyvéd hamis esküjét nem mentheti a feledékenység, mert az ügyvédnek rendes üzleti könyvet kell vezetnie irodájának bevételeiről és kiadásairól. Így tehát csak Iritz a hibás, ha nem jegyezte fel azt, hogy *Korom*ék megfizették tartozásukat. A marasztaló ítélet ellen Iritz dr. királyi kegyelemért folyamodik.

TANÜGY.

() *Vértessy Gyula* dr. távozása. A vallás-és közoktatásügyi miniszter *Vértessy Gyula* dr. temesmegyei királyi tanfelügyelőt hasonló minőségben Veszprémmegyébe helyezte át. *Vértessy* dr., a jeles író és poéta, mindössze négy év óta áll a temesmegyei tanfelügyelőség élén, de e rövid idő alatt hazafias szellemtől áthatott, működésével nemcsak felettes hatóságának elismerését, hanem Temesvár város és egész Temesmegye társadalmának osztatlan nagyrabecsülését és szeretetét vívta ki, úgy, hogy váratlan távozása mindenféle élenk sajnálkozást fog kelteni. *Vértessy* dr. temesvári tartózkodása alatt értékes irodalmi működést fejtett ki, alelnöke az Arany János Társaságnak és gyakran kereste fel dolgozataival az *Aradi Közlönyt*.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Csütörtök: *Ördög pirulái*, látványos bohózat. Péntek: *Csütri*, vígjáték. Vendrey Vilma bucsufellépte.

Szombat: *A gólya*, bohózat. (Bemutató előadás.)

Vasárnap: Délután: „Simicel” világhírű román Mandoiin-művész hangversenye. Este: *A gólya*, bohózat. (Bucsuelőadás.)

* A férjhez ment primadonna fizetése.

Nagykanizsáról írják: *Haraszi Vilma*, férjezett Scherz Gezáné urasszony szombaton vált meg végleg eddigi sikereinek színhelyétől, a színpadtól. Ez a bucsu megható és bensőséges volt. Az előadás kezdete előtt a színpadon tust huzott a zenekar a megjelenő és bucsuzó primadonna tiszteletére, kit *Füredi* igazgató virágokkal és gyönyörű, értékes ajándékokkal halmozott el. Maga *Füredi* megindítóan szép beszédet intézett *Haraszi Vilma*hoz, kit ő fedezett fel, mint kezdő színésznőt, az ő táradásos, nehéz, de szeretetteljes munkájának köszöhető, hogy a művésznő minden kitűnő kvalitása érvényesült egyetlen esztendő leforgása alatt. Ha *Haraszi Vilma* vissza fog még gondolni, a színpadra, bizonyára minden oka meglesz arra, hogy utolsó direktorának személye kedvs színekben jelenjen meg előtte. Pedig ez aligha történik így, mert a válás nem megy végbe minden zavaró incidens nélkül. Ugyanis *Haraszi* férjhez menvén, bejelentette, hogy még csak három este lép föl. Ez megtörtént s ezzel a szerződés érvénye megszűnt. Az igazgató nagy meglepetésére aztán *Haraszi Vilma* tegnap férjével megjelent a színházi pénztárnál s azt követelte, hogy az igazgató az *augusztus havi gázsit is fizesse ki neki*. Erre, persze, az igazgató semmi hajlandóságot sem mutat, mert hiszen *Haraszi* a szerződést felbontotta. Már most, ha *Haraszi Vilma* tovább is ragaszkodik követeléséhez, akkor bucsuzásának utolsó jelenete nem a színpadon játszódott le, hanem a járásbíróság lesz ennek a színhelye.

* *Vendrey Vilma* bucsufellépte. Pénteken este bucsuzik el az aradi publikumtól a társulat egyik bájos tagja, a társulat tehetséges ambiciózus naivája, *Vendrey Vilma*. Egyik legkitűnőbb szerepét játsza el bucsuzóul. A kis művésznő a *Csütri*ben lép fel; a társulat tagjai a bucsuestélyt kellemes emléküvé akarják tenni s ezért a kisebb szerepekben is a társulat elsőrendű tagjai, *Novák Irén*, *Kesztlerné*, *Heppesné*, *Kesztlér*, *Huszár* fognak fellépni. A többi vezetőszerepeket a régi ismert szereplők játsszák.

* *Képkiallítás*. Nagy Géza fényképész az Andrássy-tér 22. sz. polgári takarékpénztár épületében (földszint) levő modernül berendezett műtermében a mai nagy drága viszonyok mellett is olcsó árak mellett készít felvételeket. A felvételek izléses beállításai és művészi kivitelére tanúságot tesznek azon szép fényképsorozatok, melyeket a fotografus portálájában kiállított. A nagyközönség meggyőződést szerezhet a képek megtekintése által Nagy Géza izléséről. Telefon szám: 922. 6657

* *Tarkaságok* cím alatt gyűjtött össze egy csomó apró történetet, kis históriát, tarka esetet. D'or. A könyv körülbelül 160—200 oldal terjedelemben szeptember elején jelenik meg. Az ára 1 korona 50 fillér.

* *Új könyvek*. *Bölsche*: Szerelem az élők világában, *Dumas*: Napóleon, *Biró*: Kunszállási emberek, *Lázár*: Bethulia, *Barret*: A towerhilli titok, *Jászi*: Nemzeti államok, *Sombart*: Die Juden, kaphatók *Kerpel* könyvkereskedésében.

* *Az alkohol áldozata* — harmadszor. (Az *Uránia* műsorának sikere.) Az *Uránia* igazgatóságának eredetileg az volt a terve, hogy az Alkohol áldozata című kétfelvonásos drámát csupán két napig tartja műsorán. Az eddigi előadásokra azonban annyira megtelt az *Uránia* nézőtere, hogy az igazgatóság még holnapra is mű-

sorra tüzte a remek drámát. A dráma főszereplője, egyik legzseniálisabb német színész, valószínűleg pathológus tanulmányokat végzett s megdöbbentő realitással mutatja be a delíriumot, melyet a „zöld szemű rém”, az absinth ivása okoz. Hogy mily hatással van a film eme része a közönségre, azt leírni lehetetlen. Elég annyit megjegyezni, hogy az elmeorvosok is csodálattal nyilatkoztak a színészről, ki gondos tanulmányozás után megtévesztésig utánozza a delírium tremens összes tüneteit. Az Uránia holnapi műsorán különösen még hat kép szerepel, köztük A feledékeny című nagyszabású dráma, oly művészies film, melyet más mozgóképeszínházak külön „sláger”-nek szoktak jelezni. 175

* **Halálmező.** (A nagy látványosság bemutatója az Apolló-színházban.) A közelmúltban oly gyakran kerültek bemutatásra társadalmi drámák, hogy a közönség érdeklődése ebben az irányban kezd már kimerülni. Éppen ezért az Apolló-színház igazgatósága most a mozi eredeti hivatásához tér át s nagy látványosságokat szerzett meg bemutatásra. Az első látványos mozdrama ma került vetítésre. Állandóan zsufolt nézőtér nézte végig a Halálmező borzalmait. A csodás kép azzal kezdődik, hogy az új otthont kereső Cooper-család vándorutjain egy nagy kivándorló csapattal találkozik, melynek tagjaiva szívélyes barátságot kötnek. Blake, a csapat egyik tagja megszereti Cooper Ednat és ettől kezdve ő is velük megy új otthont keresni. Sok viszontagságon mennek keresztül, egy indiánus csapat is üldözőbe veszi őket s az öreg Coopert megölik. Ednat pedig fogásba hurcolják. Blake, aki éppen forrást ment keresni, visszatérve fájdalommal látja a történeteket. 177

Ki kell emelni a Titanicot.

— Egy aradi örült ötlete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Hiába minden, mégis csak Arad az alapítások és tervek városa. Az emberek anélkül, hogy építési engedélyt kérnének, légvárakat építenek, vagy pedig — s ez a gyakoribb eset — részvénytársaságot alapítanak. Ez a pár sor is csak látszólag hír. Alapjában pedig részvényaláírási felhívás. Egy K. J. nevű aradi cipésznek nagyszerű ötlete támadt. Fényes ötlete. Kitaláló ötlete! Ő ugyan maga akarta kihasználni, de mi mégis közkinccsé tesszük! Jussan másnak is, ne csináljanak ebből is monopoliumot, mint másból. Ime az ügy: Ma délután vagy két óra hosszat sétált *Nachtnébel* Ödön főmérnök lakása előtt egy exaltált külsejű ember. A főmérnökre várt, ki négy óra tájban megjelent.

— Méltóságos főmérnök ur! — szolt az ismeretlen — audienciát kérek!

A főmérnök meglepetten nézett a nyájas és jóhumoru idegenre, majd kijelentette, hogy magánlakásán nem fogad senkit.

— De kérem — mondotta — itt két ország sorsáról van szó!

Az ismeretlen mind izgatottabban viselkedett, végül is a főmérnök felszólította, hogy adja elő a mondókáját.

— Hát kérem — mondotta az ötlet tulajdonosa — arról van szó, hogy a *Titanicot* ki kell emelni! Határozottan ki kell emelni! Minél előbb! Kérem uram, ott milliók fekszenek és azokat meg kell szerezni. Én megszerzem! Én igen! A kincs felét a városnak adom, csak támogasson. Nem kell nekem más, mint egy cölöp és 4000 méter kötél! Az ügy igen egyszerű. A cölöpöt beverem a tengerpartra, a kötél egyik végét a cölöphöz kötöm, a másik végét a *Titanichoz*. [Azután kihuzom a hajót! Hát nem egyszerű ez?

— De igen! — felelt mély meggyőződéssel a főmérnök.

— Nahát! Most már csak arról van szó, hogy tessék ideadni a cölöpöt és kötelet. És még valamit. Egy vasuti szabadjegyet tessék kieszközölni Budapestig hogy megbeszélhessem a dolgot az angol konzullal.

A főmérnök mindent megígért s a feltaláló ezek után büszkén ellépett. Meg kell hagyni, az ötlet kitaláló. Mi ime közkinccsé tettük, tessék kihasználni!

Aki a nagyszerű ötlet keresztülvitelében segíteni akar K. J.-nek, forduljon a Lipótmezőre, ahol a cipész ingyen lakást és jó ellátást kap holnaptól fogva.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Inzultálni akarta a bírót.

— Megakadályozott botrány az aradi járásbíró-ságon. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Ma délelőtt hirtelen az a hír terjedt el az aradi törvényszéken, hogy *Frits* kir. járásbíró kihallgatás közben egy vádlott inzultálta. A hír szerint a vádlott valami kömüveslegény, hirtelen neki ugrott a bírónak s öklét emelte rá. A jegyző, látva a veszélyes helyzetet, azonnal börtönőr után futott, aki a merénylőt lefogta.

Frits Lajos járásbíró ma délelőtt 11 órakor lopás vétségével vádolt *Ágoston* Péter kömüveslegény ügyében folytatott tanúkihallgatást. *Ágoston* a múlt hónapban *Suciú* Jánosné házában végzett kömüvesmunkákat. A padlásra észrevette, hogy ott nagymennyiségű használt vascső fekszik. Valami uton-módon meg akarta szerezni a csöveket s ezért ravasz tervet eszelt ki. Miután munkájához amugy is szüksége volt cementre, egy zsákban cementet vitt fel a padlásra. Az anyagot fölhasználta s az üres zsákot pedig egy napszámossal megtöltötte a csövekkel s levitette a lépcsőn. *Suciú* né éppen arra járt s feltűnt neki, hogy még több „cement” van a zsákban, mint a munka elvégzése előtt. *Suciú* né felszólította *Ágoston* t, hogy mutassa meg neki a zsák tartalmát, de az futni kezdett, azonban a sarkon a rendőr elfogta.

Frits Lajos járásbíró az ügyre vonatkozólag több tanút hallgatott ki, akik valamennyien terhelően vallottak. Ez úgy látszik nem tetszhetett *Ágoston* urnak, mert hangosan méltatlankodni kezdett, majd fenyegetőleg lépett fel. Inzultusra azonban nem került a sor, amint az *Frits* Lajos alábbi, munkatársunk előtt tett nyilatkozatából kitünik:

— Annyi tény, hogy *Ágoston* oly izgága módon lépett fel, hogy börtönőrt állítottam mellé, de egyéb nem is történt. A tanúk mind bebizonyították, hogy *Ágoston* követte el a lopást s éppen a jegyzőkönyvet diktáltam. *Ágoston* hangosan kikelt a tanúk ellen:

— Nem igaz amit mondanak! Valamennyien hazudnak!

— Csendre intettem s tovább folytattam a jegyzőkönyv diktálását. *Ágoston* azonban nem hallgatott el, sőt mind hangosabban szikozódott és az öklét rázta. Talán egy lépést tehetett az asztalom felé, s ekkor a jegyző kiszólt a folyosóra, hogy küldjenek be egy börtönőrt. Amikor a szuronyos őr megjelent, *Ágoston* is lecsillapult s tovább folytattam a tárgyalást.

§ **A bíró társadalmi élete.** A szegedi ítélőtáblánál *György* Mór szabadkai földbirtokos följelentette *Hajnal* József dr. szabadkai járásbíró, mert ez a zsidó hitközségnek iskolaszéki bizottsági elnökséget és a nőegyletnél titkári állást tölt be. A szegedi tábla elnöke nyilatkozattételre szólította föl *Hajnal* Józsefet, aki megerősítette, hogy ezeket az állásokat betölti, de ezeken kívül elnöke még a zsidó patronáznak is. Az igazságügyminiszter *György* följelentését elutasította és leiratában fölhevta a törvényszék elnökét, hogy a járásbírónak kulturális és emberbaráti téren kifejtett működéséért a miniszteri elismerést adja tudtul.

A kantinos, mint Fekete kéz.

— Letartóztatás Temesvárott. —

Saját tudósítónktól.

Temesvár, július 24.

Jelentettük a múlt hét csütörtökén, hogy *Schwarz* Sándorné, egy temesvári palinkamérés tulajdonosának a neje névtelen levelet kapott, melyben felszólították, hogy a keddről szerdára virradó éjszakán pontban tizenkét órakor, a palinkamérés egyik utcai ablakába ötszáz koronát tegyen ki, amelyért a levélíró megbízza-ab l egy kis fiu fog elmenni. Ha ezt elmulasztaná, avagy a levelet a rendőrség kezeihez szolgáltatná, kegyetlen halállal fog meghalni.

Az asszony nagyon megijedt, ez azonban nem akadályozta meg abban, hogy a levelet át ne adja a rendőrségnek. Ez azután ellogott egy *Pető* Károly nevű tizenhétéves legényt, aki a kritikus időben véletlenül a *Schwarz* ház körül csavargott. A legény váltig tagadott, de mivel a valószínűség bűnössége mellett szolt, nem bocsájtották szabadon.

Most azután fordulat állott be az ügyben. Az erélyes rendőri nyomozás kiderítette a névtelen levél íróját, aki nem más, mint *Schwarz* Sándor sógora, *Spitzer* Miksa belvárosi kantinos. *Pető* rögtön szabadlábra helyezték és helyébe *Spitzer* vették pártfogásba, aki nem sokáig tagadott. Bevallotta, hogy a névtelen levelet ő írta és ő helyezte el *Schwarz*ék ablakában, ám minden zsarolási szándék távol állott tőle. Mindössze kissé rá akart ijeszteni a sógorára, akivel rossz viszonyban élt.

Kiderült továbbá, hogy *Spitzer* Miksa nem első ízben okozott kellemetlenséget anonim levél útján *Schwarz*éknak. Így 1907-ben bepanaszolta őket akkori gazdájuknál, *Purjusz* Ignác józsefvárosi szesznyakereskedőnél, amennyiben névtelenül azt fogta reá, hogy nem megbízható ember. Majd tavaly a temesvári pénzügyigazgatóságnál emelt panaszt ellenük, amely szerint bort hamisítottak volna. A vizsgálat akkor megindult *Schwarz*ék ellen, de ennek folyamán kitűnt a vádaskodás alaptalansága.

Spitzer egyelőre fogva marad s mivel ügye hivatalból üldözendő, át fogják adni az ügyészségnek.

MULATSÁGOK.

(=) **Parkünnepély.** Az aradi kereskedelmi alkalmazottak, kik eddig a Városligetben rendezték a város közönsége által legjobban kedvelt népünnepélyüket, idén augusztus hó 4 én, a kényelmesebb és szebbfékvésű *Baross-parkban* rendeznek ugynevezett *[parkünnepélyt]*; ahol a náluk megszokott leleményességgel sok ügyes és kedves szórakoztatással lelik meg a közönséget. A délutánt (melynek részleteit a legközelebbi falragaszokon közlik) táncestély követi a Fehér Kereszt szálló nagytermében.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

HIREK.

Párbaj helyett mézárálás.

— Sport-férfiak verekedése. —

Távirati tudósítás.

Nagyvárad, július 24.

Föltünést keltő párbaj történt ma Nagyváradon. Nagyvárad társadalmának két tekintélyes tagja előbb pisztoly elé állította egymást, majd pedig kardpárbajban vagdalkoztak, de úgy, hogy súlyosan megsebesültek mindketten. A mézárálásnak sajnálatos előzményei vannak. A két férfi ugyanis egy-egy nagyváradai sportegyesületben vezetőszerpet visz és tisztára sport ügyből összepofozkodtak.

Az ügyről szóló tudósításunk ezek:

A múlt hét valamelyik délutánján történt, hogy a Sport-tér football-pályáján dr. Szeghalmy Sándor nagyváradai ügyvéd, a NSE választmányi jegyzője és Lakatos Béla főreáliskolai tornatanár, a NAC művezetője szembetalálkoztak. Valamelyik részről sértő megjegyzés roppant el, aminek kölcsönös kérdőrevonás, majd gyors tettelegesség lett a következménye.

Az affért békés uton nem tudták elintézni. A segédek közt egyideig folytak a békétárgyalások, de az ügy végre is fegyveres elégtételadás útjára terelődött. Háromszori golyóváltással pisztolypárbajban állapodtak meg a segédek. A pisztolypárbaj tegnap déli 12 órakor a Bóné-kut mellett ment végbe.

A pisztolypárbaj során Lakatos Béla nem élt a fegyverhasználat és lövés jogával. Szeghalmy Sándor háromszor sütötte el fegyverét, de a golyók egyike sem talált.

Az eredménytelen végű pisztolypárbaj a sport-téri pavillon nagytermében kardpárbajjal folytatódott. A feltételek: nehéz lovassági kardokkal, végkimerülésig.

A jeladásra Lakatos Béla azonnal támadt és heveségének tulajdonítható, hogy a *homlokán meglehetősen nagy vágást kapott*. Sérülése nem idézett elő harcceptelenséget. A párbajt folytatták. Következő összecsapásnál mind a két fél egyszerre szenvedett súlyos sérülést. Lakatos Béla a mellén kapott vágást, amit az orvos *tizenkét öltéssel varrt be*. Ugyanakkor ő is súlyos csapást mért ellenfelére: *Szeghalmy Sándor dr. jobb karján, könyökön felül az összes izmokat átvágta*.

Az ellenfelek sebeit orvosaik bekötözték és mindkettőjüket kocsin szállították haza lakásaikra, ahol jelenleg ápolásban és orvosi kezelésben részesülnek.

— A király és környezete. *Ischlből* jelentik: György bajor herceg ma délután egy órakor automobilon Münchenből ideérkezett és részt vett a mai családi dinén. — *Széchen* gróf párisi nagykövetet a király délután két órakor kihallgatáson fogadta. Széchen gróf és neje, valamint Müller László tokiói nagykövet a családi dinére meghívást kaptak.

— Tisza István külföldi útja. *Zsolnáról* jelentik: Ma tudták csak meg, hogy hétfőn éjjelkor a budapesti gyorsvonattal Tisza István gróf Zsolnán át Oderberg felé utazott. Az utazásról a hatóságot előzetesen értesítették, de ezt a legnagyobb titokban tartották. A vonaton szolgálatot teljesítő kalauznak szigorúan meghagyták, hogy az utazásról senkinek sem szabad szólnia. Hogy Tisza hova utazhatott, azt senki sem tudja. Valószínűnek tartják, hogy Berlin lesz külföldi útjának első állomása.

— Személyi hir. *Fábry Sándor dr.* az Arad Csanádi Egyesült Vasutak vezérigazgatója nyári üdüléséről ma hazaérkezett és átvette hivatalának vezetését.

— VII. hadtest új parancsnoka. See Franz Antal tábornokságnak Temesvárról való elutazása óta napról-napra újabb és újabb nevek vették felszínre az utód neve és személye körül. Ha ezek a hírek mind igazak volnának, már őt is lehet új parancsnoka is volna a temesvári hadtestnek. Határozott, illetékes helyről eredő nyilatkozat természetesen még mindig nincsen. A kinevezés is várat magára. Az őszi nagygyakorlatok ideje pedig gyorsan közeledik. Jól értesült helyről most azt az információt nyertük, hogyha az új hadtestparancsnok kinevezése a legközelebbi napok valamelyikén meg nem történik, a hetedik hadtestnek a vezetője, aki a gyakorlatozó haderő körül az egyik legfontosabb szerepet fogja betölteni, barenfeldi *Rhemen* Adolf báró altábornagy lesz. Különben See Franz távozása óta ő vezeti a hadtestparancsnokság ügyeit. Egy nemrég kibocsátott hivatalos kommuniké szerint See Franz Antal csak rövid üdülési szabadságra ment volna és végleges távozása még korántsem lenne befejezett dolog. Erre hangosan rácafol az a körülmény, hogy See Franz butorait és egyéb berendezéséhez tartozó tárgyait ma elszállították és feladták Bécs felé.

— Lopással vádolt volt képviselőházi elnök. *Konstantinápolyból* jelentik: A kamara 94 szóval 14 ellen elfogadta *Sziraja* albán képviselő indítványát és vizsgálatot indított *Achmet Riza* volt képviselőházi elnök ellen, különböző értékes tárgyak eltávolítása miatt. A vizsgálatot a háznapok fogják vezetni. A hiányzó tárgyak értéke meghaladja az egy millió koronát, de pontos összeget még nem tudtak megállapítani.

— Meghalt a filoxera fölfedezője. *Bazelből* jelentik, hogy a svájci Neuenburgban hetvenhárom éves korában meghalt *Gauthier* Gusztáv, aki arról nevezetes, hogy ő fedezte fel 1878-ban a kanton szőlőiben a filloxerát. Ezt ugyancsak keservesen fizette meg, mert földjei sohasem tudták neki megbocsátani, hogy felfedezte a veszedelmes rovar, amelynek kipusztítása miatt ki kellett irtani egész nagy szőlőterületeket. Az államtanács ötszáz frank tiszteletdíjat adott neki felfedezéséért és ezzel az összeggel kivándorolt Gauthier Tuniszba, ahol nagy borkereskedése volt. De haza vágyódott és haza is ment Svájcba, a szülőhelyére. Itt arab ruhában járt és muzulmán szokások szerint élt. De a rosszakaratu emberek most sem hagyták békében. El kell vándorolnia és vándorutja Argentínába, majd újra Tuniszba vitte. Most végre megtalálta a nyugalma. Az elhunyt több jeles könyvet is írt a szőlőtermelésről.

— Esküvő egy szállodai szobában. *Budapestről* jelentik: Tegnap délből a margitszigeti nagyszálloda egyik szobájában érdekes esküvő volt. *Ivánka* Imre, a békési kerület országgyűlési képviselője nőül vette *Szájcszky* Melanie kisasszonyt, Szájcszky István volt szabadelvűpárti képviselő leányát. A Kossuth-párti képviselőt néhány hete jobboldali szélhűdés érte, úgy, hogy még ma sem bír a lábára állni. A vőlegényt kis kocsiban tolták az anyakönyvvezető elé, aki a kis szállodai szobában adta össze a fiatal párt. Szájcszky Melanie dúsgazdag családból való, milliomos hölgy. Tanukul Vázsonyi Vilmos és Ivánka Béla szerepeltek.

— Sortűz Budapest utcáin. *Budapestről* jelentik: Ma este 11 órakor a Király-utca 71. szám előtt négy fiatal ember egy leány miatt összekülönbözött és előbb botokkal és kövekkel akarták saját igazukat bizonyítani, majd pedig elővették revolvereiket. A közelben levő rendőr először ki akarta békíteni a szembeszálló feleket, ez azonban nem sikerült neki és a fiatal emberek revolvereikből 16 lövést tettek az utcákban. Szűcs József cipészsegéd könnyebb, egy Kovács nevű napszámos pedig súlyos sérülést szenvedett. Mindkettőt a Rókusba vitték. A többieket a rendőrség elfogta.

— Egy urhölgy különös kívánsága. *Temesvárról* jelentik: Özv. Petrovits Emilia háztulajdonosnő tegnap a Fröbel-utca 36. számú házban meghalt. Az ötvenhatéves urhölgy mindig nagyon szerette a szép temetéseket s legfőbb vágya az volt, hogy ha majd meghal, neki is pompás és feltűnő végtisztességben legyen része. Ezért végrendeletében meghagyta, hogy örökösei *balzsamoztassák be és nyolc napon át hagyják a ravatalon*. A városi főorvos még nem döntött a kérés teljesíthetőségét illetőleg.

— Színész és színésznő véres verekedése. *Budapestről* írják: Az aréna-uti Gradó-kávéházban a múlt éjszaka véres verekedéssé fajult botrány játszódott le. A Gradó-kávéház terraszán rendes esti vendég volt *Kertész* Mihály a Magyar Színház művésze, (aki *Felhő* Rózsival tavaly vendégzerepelt Aradon) és *Kelemen* Böske színésznő. Rendszerint tíz órakor érkeztek és éjjel után távoztak el onnan. Gyakran megtörtént, hogy a színész és színésznő bor, sőt pezsgő mellett mulattott egész éjszaka. A múlt éjjel egy vidéki színésztársuk kompániájában voltak együtt. Eleinte csendesen beszélgettek, de hajnal felé, mikor a terraszról bevonultak a kávéház belsejébe, valamin összevesztek és hangos szóváltás támadt közöttük. Kelemen Böske sértő kifejezésekkel illette Kertész Mihályt, aki kinos helyzetében felállt és fizetett. Zavarában csak saját számláját egyenlítette ki, mire a művésznő hangosan rákiáltott:

— A témat miért nem fizeti ki?

— Mert nem akarom — volt a kurta válasz.

Kelemen Böske erre a feleletre ingerülten felugrott és hogy mindenki hallhatta, a szemébe mondta Kertésznek, hogy nem uriember, mert csak akkor fizeti ki az ő cecét, mikor az asztal alatt átdugja neki a pénzt. Kertész Mihályt ez a súlyos vád annyira kihozta a sodrából, hogy *két-szer arcultította a színésznőt*. Kelemen Böske az erős ütéstől a földre esett és arcát a billiárdasztal sarkába ütötte, úgy, hogy orrán száján dült a vér. Egy szempillantás alatt azonban felugrott és még mielőtt megakadályozhatták volna, *ernyőjével össze vissza verte a színészt*. Végül a vendégek meg a pincérek közbeleptek és szétválasztották a verekedőket. Öt perc múlva már csak egy eltörtött női napernyő és a padlón levő véres folt volt látható a kávéházban corpus delicti gyanánt.

— Szédelgő altanfelügyelő. *Pozsonyból* jelentik: Pozsonyvármegye tanfelügyelőjénél tegnap megjelent egy választékosan öltözött uri ember, bemutatkozott és francia nyelven előadta, hogy ő *Urean* Albert dr. portugáliai tanfelügyelő, akit a rojalisták elűztek hazájából és kénytelen volt külföldre menekülni. Ajánlólevelet kért a tanfelügyelőtől, amelynek alapján aztán *végig pumpolta az összes pozsonyi tanférfiakat*. Mikor ezzel végeztet, ellátogatott a szabadkőműves páholyba és ott mint portugál testvér kért támogatást. A rendőrségnek feltűnt a gyanús idegen ember és igazolásra szólította fel. Ekkor kiderült, hogy az illető nem *Urean* Albert dr. és nem portugáliai, hanem *Wildenauer* Béla elszállított pincér, aki már hamis kártyázás miatt többször ült. A rendőrség letartóztatta.

— Sztrájkoló pékkatonák. A kassai cs. és kir. élelmezési raktár miskolci fiókjában a pékkatonák megtagadták a szolgálatot. A hadgyakorlatok előtt igen nagy munkát kellett végezniök a pékműhelyben, úgy, hogy mind a husz katona a kimerültségtől betegen maródi vizitre ment. *Kalb* Frigyes élelmezési főtiszt ezt a tömeges megbetegedést *sztrájkknak tekintette* s mielőtt a katonákat elengedte volna, elment az ezredorvoshoz. Az ezredorvos elutasította a husz katonát. A beteg legényekkel aztán *Kalb* Frigyes újból megkezdte a munkát, még pedig zsákolatott velük. Egy katona a fáradtságtól összeesett. *Kalb* ezt a katonát egyesbe vitette. Azután a miskolci helyőrségi fogházba vitettek még egy csomó katonát, akik *megtagadták a további munkát* és a földre dobták a telt lisztes zsákokat, melyeknek tartalma szerte-szóródott a földön. Tíz katonát a miskolci helyőrségi fogházba vittek, a másik tízet Kassára szállították s a sztrájkolók helyére Kassáról vittek egy másik csapat pék katonát.

— **Bűnös postatiszt.** Zentról jelentik: A város egyik legnagyobb cégét Singer József cipőkereskedőt hosszabb idő óta károsította Ács Vilmos postatiszt, míg most rájöttek manipulációjára és elrendelték ellene a fegyelmi vizsgálatot. Singer kereskedése egyike a legnagyobbaknak Zentrán és a posta forgalmának 50%-át ő szolgáltatja. A cég tulajdonosa megőrizte azt a régi szokást, hogy az apróbb pénzküldeményeket nem vette át egyenként, hanem megbízta megfelelő díjazás ellenében Ács Vilmos postatisztet, hogy a beérkező kisebb küldeményeket összegezve egyszerre szolgáltatassa át. Nemrégiben Ács kevesebbet adott át 100 koronával a befolyt összegből Singernek és ez volt a veszte. A postatiszt ugyan magyarázni próbálta tévedését, de a postafőnök nem nyugodott bele az esetben, bekérte a cég számadásait és ebből megállapította, hogy Ács egy év alatt több mint 10.000 koronával károsította meg a céget. Ácsot először szabadságolták, majd felfüggesztették állásától és elrendelték ellene a fegyelmi vizsgálatot.

— **Letartóztatott vállalkozó.** Fiuméből jelentik: Miotti Albert vállalkozót a törvényszék hétfőn három hónapi elzárásra ítélte, mert Klein Ferdinánd 200 korona adóssága fejében átadott neki 2000 koronáról szóló váltót, amelyet Miotti engedmény nélkül leszámítottatott. Miotti az ítéletet megfellebbezte. Most aztán kiderült, hogy a vállalkozó több váltócsalást is követett el. A Dreher-sörgyárnál levő tartozására 5000, a Phoenix biztosító társaságnál levő adósságának törlesztésére 2000 koronás váltót hamisított apósa nevére és a váltókat a Banca Fiumanánál leszámítottatta. Minthogy a lejáratkor senki sem fizetett, a bank végrehajtást vezetett Miotti apósa ellen, aki tiltakozott a végrehajtás ellen és bürokrati feljelentést tett a vállalkozó ellen. Miottit a rendőrség letartóztatta.

— **Meglopott aradi urinő.** Dr. Suszter Henrik aradi orvos felesége, aki néhány napig a fővárosban tartózkodott, feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Continental szálloda egyik harmadik emeleti szobájából, a melyben lakott, ellopták tőle kétszáz koronát érő aranyóráját.

— **A mérges kut halottai.** Kassáról jelentik: Korompán Molnár József ácsmester udvarán van egy kut, amely másfél esztendőig be volt tömve. Tegnap Molnár felnyitotta a kutat és leküldötte egyik segédjét vizért. A segéd azonban nem tért vissza, mert a felcsapódó gázok pár pillanat alatt megölték. Molnár a segéde után ment, de ő is szerencsétlenül járt. Erre a mester 16 éves fia futott a kuthoz, de utközben megérezte a gáz szagát, visszafordult és segítséget hívott. 12 óráig azonban senki sem közelíthette meg a kutat, amikor pedig a gáz ereje alább hagyott, már csak két holttestet találtak a kutban.

— **Agyonlőtt orvos.** Rigából jelentik: Tegnap este Schönföld doktor ideggyógyorvost agyonlőtte egyik betege. Az orvos rendelőszobájából az előszobájába lépett, hogy behívja a beteget, akit több hét óta kezel, amikor ez szó nélkül revolvert rántott és az előtte álló férfit két lövéssel leterítette. A gyilkost a rendőrség letartóztatta.

— **Belőttek az aradi gyorsvonatba.** Tegnap este háromnegyed kilenc órakor érkezett a Gyömrő állomás bejárához az aradi gyorsvonat, mely utasokkal zsúfoltan délután négy óra hat perckor indult Arad állomásra. Abban a pillanatban, hogy a vonat a szemafor mellett elrobbogott, az érkező kocsik ablakán át egy revolver golyó repült a termszokcsiba és bezúzva az átellenes ablaktáblát és az ütött hasadékon távozott. Az utasok közt pánik keletkezett, meghúzták a vészféket, a vonat megállt, de a tettes már nem volt található. A kalauzok értesítése alapján a gyömrői csendőrség megindította a nyomozást és a parancsnok távirati megkeresésére az aradi rendőrség ma délután kihallgatta a vonaton szolgálatot tévő kalauzokat, akik úgy mondták el a merénylet lefolyását, mint megírtuk. Az utasok közül senki sem sérült meg.

— **Meglopott hercegnő.** Brüsszelből jelentik: Az Osztródiában tartózkodó Thurn és Taxis Margit hercegnőt, a magyar király közeli rokonát meglopták. A tolvajok százezer frank értékű ékszert vittek el. A rendőrség három gyanús embert letartóztatott.

— **Halál egy orfeuménekesnő miatt.** Belgrádból jelentik: Jovanovics százados és Patics főhadnagy között tegnap pisztolypárbaj volt. A harmadik golyó Jovanovics szívére hatolt keresztül és a százados azonnal meghalt. A párbaj oka egy orfeuménekesnő volt, akibe mind a két tiszt beleszeretett.

— **Két nő veszedelme.** Siófokról jelentik: Izgalmas jelenet játszódott le tegnap Balatonfüreden. Mangold Gusztávné, Stefánia királyi hercegnő udvari igazgatójának neje két gyermekével és a nevelőnővel fürödni ment. A lépcsőn a nevelőnő elcsuszott és belebukott a mély vízbe. Mangoldné a leányt, aki nem tudott uszni, a legnagyobb erőfeszítéssel kivonszolta a partra. Addigra az asszony annyira kimerült, hogy kiérve a partra, eszméletét veszítette. A parton levők segítségére siettek a két nőnek, kiket nagy erőfeszítéssel mesterséges lélegzés alkalmazásával életre keltettek. A nevelőnő most súlyos beteg.

— **Borzalmas gyilkosságok.** Zomborból jelentik: A bácskai Káty községben ma reggel meggyilkolva találták Hági Anna asszonyt, aki hosszabb idő óta elváltan élt férjétől. Az asszonynak a feje le volt vágva törzsről, testét pedig rettenetesen megcsontolták és 800 korona megtakarított pénze hiányzott. A csendőrség gyanúja először az asszony volt férjére irányult, de ez be tudta igazolni ártatlanságát. — **Kaposváról** jelentik: A somogyi Csököl községben borzalmas gyilkosságnak esett áldozatul Kores Sándorné 55 éves földbirtokos asszony. Az öreg asszony lakásába este 11 órakor ismeretlen tettesek behatoltak, elrabolták több ezer korona készpénzt és értékesebb holmijait, a tehetetlen asszonyt pedig meggyilkolták. A rablógyilkosok után nyomoz a csendőrség.

— **Wenckheim Frigyes részvényei.** Nemrégiben a hivatalos lap közlése alapján megírtuk, hogy Wenckheim Frigyes gróf tulajdonában levő két darab egész és hat darab fél Első Magyar Államias Biztosító Társasági részvény elveszett. Ez a híradásunk helyreigazításra szorult, amennyiben nem a részvények, hanem a részvények letételéről szóló elismervény veszett el. A részvények a gróf választmányi tagságából kifolyólag voltak a biztosító társaságnál elhelyezve és az elhelyezésről szóló elismervényt veszítette el Wenckheim gróf. Mint értesülünk, időközben az elismervény megkerült és így a megsemmisítési eljárás már befejeződött.

— **Jó tanács.** Kaposvári tudósítónk írja: A kaposvári munkásbiztosító pénztár valami számadást küldött be az egyik somogyi falu jegyzőjéhez. A számadásban hiba lehetett, mert a jegyző a következő megjegyzés kíséretében küldte vissza:

— Öcsém, gyere ki hozzám és tanulj meg tőlem összeadni! Vagy, ha nem, menj el szopni!...

— **Brillians, gyémánt, arany, ezüst ékszerek,** ezüstnemek, órák előnyösen beszerezhetők *Igaz Sándor elsőrangú* ékszerésznél Arad, Andrassy-tér Minorita-palota. Telefon 321.

— **Orvosi körökből.** D. Graur Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a Vasszállóval szemben helyezte át. Bejárat a Weitzer J. utcából is.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 23-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: *Született:* Schösz Lajos postatisztnek Lajos nevű fia. Mikulán Péter gépésznek József nevű fia. Tóth Antal napszámosnak Lajos nevű fia. Farkas Jenő ügyészé hivatalszolgának István nevű fia. Németh János váltókezelőnek Miklós nevű fia. Klein Gyula szerelőnek Miklós nevű fia. Feindl József pincérnek Erzsébet nevű leánya. *Meghalt:* Mikos Margit 1 éves leánya. Matyasovszki Béla 1 éves fia. Szombathy Mária 41 éves napszámosnő. Hubruin Erzsébet 18 hónapos leánya. Borbély Ilonka 17 éves leánya (Borbély Ferenc nyugalmazott vasutas leánya.) — *Házasság* nem fordult elő.

— **A vízbe fult.** Borosjenőről jelentik: Takács Pál jómódú bádógosmester két éves Róza nevű leánya ma délelőtt a házuk mellett folyó Kőrös-patakhoz ment játszani. A patak vize azonban elragadta és mire észrevették, már meghalt.

— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok.** Telefon 816.

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pasztilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Béni-tér. 4676

— **Szabó-féle** pármái ibolya szappan a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcból üditi, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér, mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. pármái ibolyaszappan 70 fillér. 3 drb. 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Weisz és Hanzu Nesztor droguistáknál. E szappan egyedüli készítője Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcon. 4041

— **Szamosy Elsa nyilatkozata.** Kedves Doktor ur! A „Havas Gyopár Crém“-jét már régén használok! E kitűnő toilletto krém a legelsőrendű és jóval drágább külföldi szereknél sokkal jobb és hatásosabb! Szamosy Elza a m. kir. opera művésznője. 0598

— **Szoba-, cimefestő, mázó** Weichinger Adolf Arad, Hunyadi-utca 1., II-ik udvar. 3506

— **Használt iskolakönyvekre előjegyzéseket** elfogad Kerpel könyvkereskedése.

TARKASÁGOK.

(Az ötletes gyerek.) Egyik Tökölly-téri olvasónk hét éves fia még az iskolai szünet előtt bement a szomszéd fűszereshez, akit jól ismert. Elővett a zsebéből egy cédulát és rendelt:

— Kérek 10 és fél kilogram kávét, kilóját 4 koronára 50 fillérért.

A fűszeres maga szolgálja ki.

— Aztán kérek 15 csomag gyertyát, csomagját egy korona 50 fillérért.

— Hát még fiacskám? — kérdezte a fűszeres.

— Négy és fél kilo cukrot, a 90 filléresből.

Azt is kimérik neki.

— Majd elfelejtettem. És huszonnyolc liter petroleumot is kérek, literjét ötvenötért. Más nem kell.

— Mialatt a segéd a cikkek csomagolásával volt elfoglalva, a fűszeres felírja egy papírosra, hogy mennyit tesz ki a rendelés összesen.

— Küldött a mama pénzt, vagy irjam be a könyvre? — kérdezi a kereskedő.

A fiu diadalmasan felelte:

— A mamának ehhez semmi köze. Ez az én számtani feladványom volt s egyedül nem tudtam megcsinálni...

(A meg nem rendelt áru.) Egy aradi nagykereskedőhöz beállított tegnap egy budapesti cég utazója.

— Mi az kérem, mit keres Ön itt? Hiszen eddig Strasser volt az önök utazója, aki nekem annyi kellemetlenséget okozott. Talán elcsapták? — kérdezte a kereskedő.

— Dehogy kérem. Én csak helyettesítem. Strassert csak egy kis baj érte.

— Csak nem csukták be?

— Dehogy. Mindössze a feleségének hármasként születte.

— Ugy kell neki! — kiáltott a kereskedő.

Mire az utazó elcsodálkozott.

— Ugyan, hogy mondhat ilyet? Mindenki sajnálja azt a szegény embert és Ön örvendezik.

— Persze, — felelte a kereskedő. — Hadd tudja meg végre a gazember, hogy milyen boszúság az, ha az embernek többet szállítanak, mint amennyit rendel...

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tudnivágyó. Az illető levélben válaszol önnök X. Sorsjegyei nem nyertek.

GAZDAKÖZÖNSÉG SZÍVES FIGYELMÉBE!!

Zsákok és géptakaró ponyvák jó minőségben olcsón beszerezhetők

Minta és árajánlat bérmentve.

BRAUN MIKSA cégnél

Aradon, Boros Beni-tér 2. sz.

Telefon 594. sz.

4845

VITA FORRÁS

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek, köszvény hólyag- és vesebetegnek.

Pelpohár VITA-forrás a gyomorférgést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa: 3271

„CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-13

Főraktár: Kardos Miklós ásványvízkereskedőnél Arad.

Kapható: Éles Ármán, Nagy Farkas, Dalmat Lajos, Dürr, Fejér Gyula stb. cégeknél.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A Karánsebesi Faipari Részvénytársaság csődbe. A karánsebesi királyi törvényszék elrendelte a Karánsebesi Faipari Részvénytársaság ellen a csődöt. A csődtömeg gondnoka Farkas Antal dr. karánsebesi ügyvéd lett, aki már zár alá is helyezte a részvénytársaság budapesti központi irodáját és leszállította Karánsebesre az üzleti könyveket. Az 1907. évben alakult részvénytársaságnak 800.000 koronás alaptőkéje volt és jelentékeny erdőségeket és fűrészműveket szerzett meg Krassó-Szörénymegyében. Az első évben öt százalékos osztalékot fizetett, azóta azonban nem kaptak a részvényesek osztalékot és a társaság vagyoni helyzete évről-évre rosszabbodott. A Magyar Pénzügyi Központi Hitelbankja 3.882.374 koronával van a társaságnál érdekelve. Most azzal a gondolattal foglalkozott a bank, hogy megvásárolja a csődtömeget a fűrészműveket és ezeket új erdőségek kihasználására használja fel, amire nézve már régebben is tett kezdeményező lépéseket.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távíráti tudósítás.

Budapest, július 24.

Készáru.

Amerika 1/2-el magasabb. Kínálat, vételkedv kielégítő, 40 ezer mm. változatlan.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912. októberi	11.54	11.55 11.49 11.50
Buza 1913. áprilisi	11.85	11.86 11.8 — 11.81
Róza 1912. októberi	9.34	9.35 9.32 9.38
Tengeri 1912. júliusi	8.84	8.85 8.88 8.89
Tengeri 1913. májusi	7.43	7.44 7.37 — 7.38
Zab 1912. októberi	9.40	9.41 9.39 — 9.39
Az árak 50 kilónként számítva.		

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Julius 24. —

Magyar aranyjárdék 40/0	—	—	108.20
Magyar koronajárdék 40/0	—	—	87.35
Magyar koronajárdék 3 1/2 0/0	—	—	76.75
Magy. földteherm. kötvény 40/0	—	—	87.75
Horráth-szlavon földteherm. kötvény	—	—	89.50
Magyar nyeregyársorsjegy kölcsön	—	—	208.4

Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	142.00
Osztrák járadék papírban	—	87.80
Osztrák járadék ezüstben	—	90.25
Osztrák járadék aranyban	—	112.80
Osztrák koronajárdék 40/0	—	87.80
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	158.00
Osztrák-magyar bankrészvény	—	21.05
Magyar hitelbank-részvény	—	852.75
Osztrák hitelintézeti részvény	—	650.50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	714.00
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	19.08
Német birodalmi márka	—	117.65
Londoni vista	—	241.25
Páris vista	—	95.45
10 márkás arany	—	23.54

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távíráti tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. július 24.

Buza (szokvány-minőség):

16 kilogrammos	—	—	10.70	0.75
17	—	—	11.75	1.80
18	—	—	10.85	0.90
19	—	—	10.90	1.10

Buza (Temesvári keresk. áru):

76 kilogrammos	—	—	10.85	10.70
Róza	—	—	9.20	9.30
Arpa	—	—	9.75	9.80
Zab	—	—	10.15	10.20
Tengeri	—	—	9.25	9.30

Kőbányai sertéspiac.

Július 24.

Július 22. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon feltűli súlyban) 152—154 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 162—164 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 168—170 fillérig.

Sertéselészett: 1912. évi július hó 21. napján volt készlet 36634 drb. — 1912. július hó 22-én felhajtott 107 drb. — 1912. július 22-én elszállított 221 drb. — 1912. július 23. napjára maradt készletben 36520 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Aradon, 1912. július 25-én, csütörtökön:

Az ördög pirulái.

Látványos bohózat-énekekkel és táncokkal 14 képpen. Írták: Ferdinand Laloue és Anical Bourgeois. Fordította: Fáy J. Béla. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Szeringinosz	Várnay Jenő.	Sára	Benkőné.
Babilás	Győző A.	Rodriguez	Cseh Ferenc.
Izabella	Vendrey V.	Bohóság	Nagy M.
Szottinez	Huszár K.	Bernadillo	Herold Ede.
Albert, festő	Delly Lajos.	Bigaró	Vass Jenő.
Magloire	Dr. Beregi S.	Nagynő	László Rét.

Kezdete este 8 órakor.

URÁNIA

Mozgófénykép, színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1912. július 25-én

1. Mórítz és a képe. Humoros. — 2. Portugál szépségei. Természet után. — 3. A feledékeny. Dráma. — 4. Az öröklött kutya. Kacagtató. — 5. A kövér asszony veszedelme. Mulatságos. 6. Szarvasok' életése Máriacellben. Látványos. — 7. A gyógyíthatatlan alkoholist. Társadalmi dráma.

Előadások kezdete délután 1/2 7 órától folytatódólagosan este 11 óráig.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma csütörtökön, 1912. július 25-én:

1. Tengeri hajó. Látványosság. — 2. Feri és Pali. Kacagtató. — 3. Viszály a mulatóhelyen. Dráma. — 4. Házasságvédő szent. Bohózat. — 5. Halálmező. Dráma.

Az előadások kezdete délután 1/2 7 órától folytatódólagosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Ezennel b. tudomására hozom tisztelt vevőimnek, hogy Angyalaty Tivadar ur üzletéből a mai napon önállósítás céljából barátságos uton kilépett és így helybeli piacon cégem részére tovább nem működik. Megjegyzem és kijelentem, hogy Angyalaty Tivadar ur iránt legnagyobb tisztelettel viseltetem és csakis a fenti ok miatt valék kénytelen bár sajnálatomra őt cégemnek való további működésétől saját kívánsága folytán felmenteni. Midőn, tisztelt vevőim eddigi szíves támogatásukért hálás köszönetemet nyilvánítom, kérem azt részemre továbbá is fentartani, melynek reményében vagyok teljes tisztelettel.

4771

Schultz Lajos,

sajt., vaj és csemege kereskedő. Arad, Weitzer J.-u. 9.

Valódi angol Sandalok

Egyedüli lerakat. Gyári szabott árak.

20-24 K. 4.50

25-26 " 5.-

27-30 " 6.-

31-35 " 6.50

36-42 " 7.50

43-46 " 9.-

Kapható: 1912. július 25-én

Kutányi J. Arad,

Vörösmarty-utca 1. Telefon 335.

Nyári színes cipők és angol tennisz

CZÍPŐK

Engelhardt Chassalla SZANDALLOK

már megérkeztek!!

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK

Egységárban. 1901

K 16.50 és K 20.50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

Telefon 387. sz.

1. rendű 253-as számú szabadalmazott hornyolt és közönséges

**Fedélcserep,
Portlandcement,
Gipsz,
Fedőlemezek,
Nádfonat és
Mész**

legolcsóbban kapható

4575

Braun N. A.

cégnél

Arad, Boros Beni-tér 7.

**Legjobb
kerékpárok**

kedvező fizetési
feltételek mellett

kaphatók 1881.

Kalmárnál

Salacz-utca.

460—1912. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Bétátér 1—2 sz. házban levő gabona raktár 1 évi bérlete iránt, folyó évi július hó 29-én délelőtt 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 350 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt venni lehet szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1912. évi július hó 21-én tartott üléséből.

A gazdasági széke.

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben.

394—1912. kig. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Muszka község házának tatarozására 1846 K 46 fill. engedélyeztetvén annak biztosítása szóbeli versenytárgyalás Muszka a község házánál 1912. évi július hó 29 d u. 2 órakor fog Muszka község házánál megtartatni.

Bánatpénzül az engedélyezett összeg 10% letendő, a feltételeket árlejtőnek ismernie kell, melyek a terv és költségvetéssel együtt a galsai körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

4760

Muszka, 1912. július hó 22-én.

Községi előljáróság.

Posta-

csomag feladási

és

utalványkönyvek

egész vászonkötésben, arany címnyomással

kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T.

nyomdájában József főherceg-ut 22. sz.

Virág Kálmán

építész- és építőmester,

elvéallalja magán- és bérházak, valamint nyaralók stilszerű tervezését, művezetését felépítését és leszámolását, ugyancsak gazdasági épületek silos beton és vas-beton munkák szakszerű elkészítését. — Iroda és ács-telep

Arad, Erzsébet királyné-körút 59.

Telefon szám 35.

Épület és műlakatos műhely.

Tisztelettel értesitem Arad és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy Aradon, Szt. Pál-utca 1. szám alatt volt Lengyel-féle 4765

épület és műlakatos műhelyt

megvettem. Elvéallalok minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: épület- és portálc-vasalásokat, műmunkákat, sirrácsozatokat, új kutak felállítását, valamint kutak javítását. Szíves pártfogást kérve, tisztelettel

Csillag Géza

épület- és műlakatos.

V. 1419/1. 1912. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósi fenti számú végzése által Franklin Társulat végrehajtató javára 281 korona tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- s felülfoglalt és 2240 koronára becsült bolti berendezés, bolti áruk s egyéb tárgyakkal álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Andrassy-tér 16. szám alatt leendő eszközésére 1912-ik évi július hó 27-ik napjának délután 5 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1912. évi július hó 10. napján.

Török Dénes,

4759

bírósi végrehajtó.

1244—1912. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat

A magyarpécskai kir. járásbírósi mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Werner Károly aradi cégnek Hegyi János, István, kisk. Hegyi Sándor és Lajos nagyvarjasi lakosok elleni végrehajtási ügyében 580 korona tőkekövetelés, ennek 1907. január 1-től járó 5% kamatai, 194 kor. eddigi és a még felmerülendő költségek, továbbá a csatlakozottnak kimondott Pécskai takarékpénztár r.-t. 800 kor. s dr. Éles Béla 97 kor. 84 fill. s jár.-nak kielégítése végett a pécskai járási gazdasági takarékpénztár r.-t. utóajánlata folytán az újabb árverést a magyarpécskai kir. járásbírósi területén lévő Nagyvarjason fekvő és a nagyvarjasi 585. sz. tkvben A. I. 259. hrszám alatt felvett 8. sz. házassal birtokos B. 3-7. sorsz. a. bejegyzés szerint végrehajtást szenvedőket illető 1/2 rész hányadára 861 korona kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanhányad 1912. évi augusztus hó 9. napján d. e. 10 órakor Nagyvarjas község házánál megtartandó nyilvános árverésen az utóajánlatot tevő által megajánlott 700 koronán alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan jutalék becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Magyarpécska, 1912. május 8.

Sommer, s. k.

4770

kir. albíró.

Ezen rovatban minden este egy-
esetű beírásoknak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tőh. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján történő küldendők — a szerkesztés a szöveg előír — avagy levélbéllyegeken. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor küldendő. A hirdetésnek meg kell adni a felvilágosítást azokról a kiadóhivatal, és esetében, vállalkozás esetében. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kiadóhivatalban felvételre kerül. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivételével díjtalanul megismerkedhet. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Eltagyatva

jeligére poste-restante F. g. R. 33-tól főpostára levél ment. 4764

Női kezek

ápolására legjobb a Vojtek és Weiss készítménye. III-711

KIADÓ LAKÁS.

Lakás.

Modern két utcai szoba, elő- és fürdőszobával augusztusra kiadó. Péter-utca 2/c. 4737

4 szoba,

fürdőszoba, villanyvilágítással, modern lakás, belvárosban, november 1-ére kiadó. Bővebbet Waldmann ékszerüzletében, Szabadságtér. 4656

Kereskedelmi

szaktanfolyam és nyelviskola. Augusztus 1-én újabb tanfolyamok kezdődnek. Könyvvitel, gyorsírás, gépírás, magyar, német, francia és angol levelezés. Belátkozni az egyes szakokra is lehet. Ziffer Sándor József főherceg-ut 7. I. em. 4645

Kiadó

Vörösmarty-utca 1. szám, a színházal szemben, csinosan butorozott különbejáratú utcai szoba, egy, esetleg két ur részére. 4707

Két csinosan

4783 butorozott szoba, egy vagy két ur embernek kiadó. Szent Péter-tér 9.

Símay-gőzfűtődőben

butorozott szobák kiadók. 4352

Egy és esetleg kettő

butorozott szoba kiadó Ferdinánd-utca 4. sz. földszint. 4762

A poloska

teljes kiirtása csupán Vojtek és Weiss biztos szereivel érhető el. III-711

OKTATÁS.

Izr. Húnternatus

Chorin Áron-u. 1. jövő tanévre bennlakókat és magántanulókat már felvesz. — Prospektussal készséggel szolgál. 3888

Tanár

magyar, német, román, francia és olasz tanítást elvállal. Cím kiadóhivatalban. 4617

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és Weiss hírneves állat tápporabél. III-711

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Valódi angol golyvások

több színben és Foxterrier kutyák 5 hetesek eladók A. F. Arad, Árok utca 4. sz. alatt. 4758

Nappal elegáns fotel

éjjel kényelmes ágy, a szab. Szopfer-szölye kapható, már 105 koronától kezdve, továbbá divánok, ottománok I. és III. részű matracok, összecusukható vaságyak, gyermek-ágyak, levarott szalmazsákak legolcsóbb bevásárlási forrása Reiner J. Gyula kárpitos és díszítőnél. Lázár Vilmos-utca 1-2. sz. 4368

Hulladék tüzifa

száraz, apró jutányos áron kapható Dengl fátelapén Kossuth-utca végén. 4614

Ajánlunk

elsőrendű jól kiigazított, kézíverésű falitáglát azonnali átvételre 1000 darabonként 32 korona áron, Radnai-utcai téglagyári telephelyünkön. Állandó nagy készlettel rendelkezünk. — Tisztelettel Aradi Kis Gőztégla-, Cserép- és Agyagárgyár Részvénytársaság. (Radnai-utcon, a vámon belül.) 4679

Pianino

fekete, jó karban lévő prima gyárlmányu 800 koronáért eladó. Cím a kiadóhivatalba. 4725

Legkellemesebb

és legpompásabb zamatu üdítő italt készítjük a Földes gyógyszerár által hozott Citronellal. Néki- lőzhetetlen hűsítő, üdítő, szomjúságot csillapító szer, különösen ajánlható ott, hol jó ivó víz rendelkezésre nem áll. A legrosszabb ivó vizet is sterilizálja. Egy adag 6 fillér. 1224

Kristály

szivarka-hüvely 100 darab 20 fillér; „Fregoli” szivarkahüvely 100 darab 32 fillér. Pichler Sándor papírkereskedésében Arad, Szabadságtér 1. 2551

Benzin locomobil

12 HP. teljesen jó karban, jótállás mellett jutányos áron és kedvező feltételek mellett, azonnal eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Vostinar Istvánné cég Világos. 4351

Ha hull a haja,

használgon magyar haj-perolint Vojtek és Weiss-tól. III-711

ALKALMAZÁST KERES.

Gyakorlott

gyors- és gépirónó kisasszony állást keres augusztus 1-re. Cím a kiadóhivatalban. 4769

INGATLAN.

Vágóhid-utca 18.

és Mihály-utca 56. szám alatt jó karban lévő szőlő eladó, amely esetleg alkalmas lakóház telkekre is, ugyancsak eladó a Vágóhid-utca 33. sz. alatti földszintes és a Kossuth-utca 40. szám alatti emeletes ház. 3999

Központi ingatlan- 491

forgalmi iroda Aulich Lajos-utca 2. Tyitán Testvérek, ahol a legszolidabban lesz lebonyolítva házak, földbirtokok, szőlőbirtokok eladása és bevése. Ugyancsak kiskészletű pénzkölcsönöket házakra, földekre és mindennemű ingatlanokra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Tőkebefektetésre

ajánlom 10%-ot jövedelmező, 15 évig adómentes Álmos-utcai (Máv. fűtőház mellett) bérházaim megvételét. Értekezhetni: Codilla építési irodájában. József főherceg-ut 19. szám alatt. 2741

Világosan,

egy szép fekvésű termő szőlő, helyben a fűtőház egészen közel egy ház eladó. Bővebbet a kiadóban. 2331

ALKALMAZÁST NYER.

Kertészt

keresek október 1-re, ki gyümölcsös, veteményes és szőlőskertem mellett parkot gondozna. Esetleg részes művelésre. Személyes jelentkezés, Kronstein Ernőnél. Temesfűzkuton. 4782

Keresünk

a fűszer és a vegyes szakmában jártas kereskedősegédek. Ajánlatok Róth Mór és Társa céghez Soborsin nyújtandók be. 4763

Négy középiskolát

végzett fiu gyakornoknak felvételük. Cím a kiadóban. 4761

ÜZLETEK.

Jómeneteltő

régi fűszerüzlet italméréssel, más vállalkozás miatt, azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4729

Rum compositio

jó házi rum előállítására Vojtek és Weiss-nál. III-711

KÜLÖNFÉLE.

Ujarad

főutcáján egy nagy magtár azonnal kiadó. Bővebbet Fő-utca 20. gépzület. Telefon 7. 4748

Lippán

egy modern épület betegség miatt eladó, vagy hosszabb időre bérbeadó. A lakás beosztása: 2 utcai, 1 udvari szoba, lakható zárt folyosóval, téli, nyári konyha, mosdóház, ételkamra, továbbá virágos kert, baromfi udvar, fakamra és veteményes kert, a kut, mely Lippának a legjobb ivóvize, az épület hátsó végén áll. Vevő, vagy bérlő szándékozók forduljanak a tulajdonoshoz, Braun Albrethez, Lippa, 692. 4716

Vanilon

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótol egy rud legfinomabb vaniliát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Sültő-por Baking Powder, finom tészták készítéséhez. Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használnak. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Taxameteres

Bér-autók
Telefonszám
816

2881
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

2111

Zálogház.

ból arany, ezüst és ékszerek
Farkas Streicher J. cégnél
Arad, Tökölly-tér 1. sz. 3221

Jó egészségének

fenntartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalommentes, gyors tisztító házi szer. Isz edes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

Gyógyszerháza 4576

ARAD, BOROS BENI-TÉR.